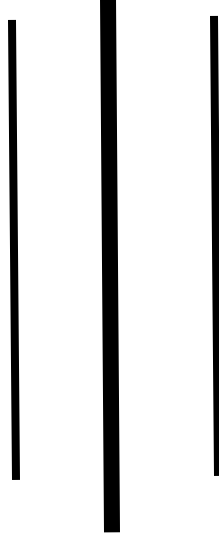
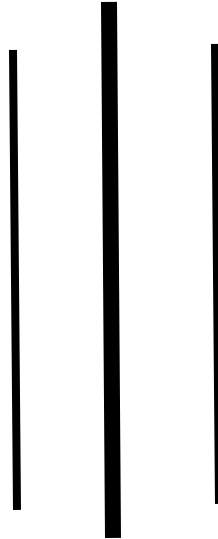

अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

मंगला गाउँपालिका, म्याग्दी

आर्थिक वर्ष २०७६/७७

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं

Serving the Nation and the People

दूरदृष्टि (Vision)

जनहितकालागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुन प्रयत्नशील रहने ।

(We strive to be a credible institution in promoting accountability, transparency and integrity for the benefit of the people)

गन्तव्य (Mission)

सरोकारवालालाई सार्वजनिक कोषको दक्षतापूर्ण उपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त पार्न स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide independent and quality audit service to assure our stakeholders that the public funds are efficiently used)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

(बागमती र गण्डकी प्रदेशीय लेखापरीक्षकको कार्यालय महा-निर्देशनालय)

नेपाल
२०१६

Phone: 4262381

4262415, 4262417

Fax: 977-1-4268309

977-1-4262798

Post Box: 13328

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

पत्र संख्या: २०७८/७९

च.नं.: १५०

मिति: २०७८।०५।०४

श्री अध्यक्षज्यू,
मंगला गाउँपालिका,
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
म्याग्दी।

विषय:- लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारवाहीको लागि अनुरोध छ ।

(इन्द्र प्रसाद आचार्य)

नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था । सोही व्यवस्थामोजिम स्थानीय तहको २०७६।७७ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ। लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ। त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ। प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययिता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। फलस्वरूप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय ठेक्का व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अवण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत सोझै खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन्। त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिएबमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन्।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैंक हिसाब विवरण तयार गर्ने नगरेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ। साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा लेखा समितिको गठन, कार्यक्षेत्र, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा हुन बाँकी रहेको पाइएको छ। लेखापरीक्षणबाट औँल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर अपेक्षितरूपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको थियो। लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छ। स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

२०७६ भाद्र ४ गते

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

(बागमती र गण्डकी प्रदेश लेखापरीक्षण महा-निर्देशनालय)

Phone: 4262381
4262415, 4262417
Fax: 977-1-4268309
977-1-4262798
Post Box: 13328
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

पत्र संख्या: २०७८/७९

च.न. १५०

श्री अध्यक्षज्यू

मंगला गाउँपालिका,

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,

म्याग्दी।

मिति: २०७८।०५।०४

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

कैफियत सहितको राय

हामीले मंगला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आय व्यय विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७७ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आय- व्यय विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानून र परम्परा बमोजिम सारभूत रूपमा सहि तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको रायव्यक्त गर्ने आधार

१. लेखापरीक्षणबाट रु.१ करोड २५ लाख ९३ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु. १८ लाख ६७ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.६४ लाख ७४ हजार नियमित गर्नुपर्ने रु. ४० लाख ३३ हजार र पेस्की बाँकी रु. २ लाख १९ हजार रहेको छ।
२. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरूका सम्बन्धमा मिति २०७७।१२।३० मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रिया सहितका प्रमाण कागजातका आधारमा फछ्यौट भएका दफाहरू हटाई कायम व्यहोराको अन्तिम प्रतिवेदन पाना २३ (तेइस) यसैसाथ संलग्न छ।
३. आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेस्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचार संहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गलतिका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गलती समेतका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गलती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गलतीलाई सारभूत रूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(इन्द्र प्रसाद आचार्य)

नायब महालेखापरीक्षक

लेखापरीपरीक्षण प्रतिवेदन

स्थानीय सञ्चित कोष: आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को स्थानीय सञ्चित कोष आय व्यय हिसावको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ।

ववरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु			
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्त भुक्तानी	वस्तुगत स्रोत भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		४१५,७०४,९२७.५०	३९५,४८०,७४२.७८	७२१,८१५.००	३९६,२०२,५६७.७८
क. प्राप्ती (सं चतकोषमा आम्दानी बाँ धने)		३२५,४२२,६८०.५०	३०४,६७२,५७५.०५	७२१,८१५.००	३०५,३९४,३९०.०५
११००० कर	११	६१,४३०,०००.००	४२,३४७,३०७.०५	-	४२,३४७,३०७.०५
१३००० अनुदान		२५८,९५१,९५३.००	२५८,६२८,०५३.००	३६०,९०७.५०	२५८,९८९,९६०.५०
संघीय सरकार	१२	२४१,०३१,०००.००	२४०,७०७,१००.००	-	२४०,७०७,१००.००
प्रदेश सरकार	१२	१७,९१९,९५३.००	१७,९१९,९५३.००	-	१७,९१९,९५३.००
बैदे शक श्रोत	१२	-	-	३६०,९०७.५०	३६०,९०७.५०
जनसहभा गता		८०८,९५३.००	८०८,९५३.००	-	८०८,९५३.००
१४००० अन्य राजस्व		४,६८०,०००.००	३,६९७,५१५.००	-	३,६९७,५१५.००
३३००० दायित्व		३६०,९०७.५०	-	३६०,९०७.५०	३६०,९०७.५०
ख. अन्य प्राप्ती		९०,२८२,०६७.००	९२,८०७,८७७.७३	-	९२,८०७,८७७.७३
वववरण गर्न बाँकी राजस्व		-	२,२१०,९०९.००	-	२,२१०,९०९.००
कोषहरु		८,२६७,०६७.००	७,२८३,९८६.००	-	७,२८३,९८६.००
धरोटी		-	२,१८३,९४१.७३	-	२,१८३,९४१.७३
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		८२,०१५,०००.००	८१,१२९,०४१.००	-	८१,१२९,०४१.००
भुक्तानी (ग+घ)		४५१,४६२,९२७.५०	३८१,११६,६००.६६	३६०,९०७.५०	३८१,४७७,५०८.१६
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		३६१,१८०,८६०.५०	२९२,९४०,७६८.६६	३६०,९०७.५०	२९३,३०१,६७६.१६
२१००० पारिश्रमक सुविधा	२१	१३१,२८६,९०७.५०	१२३,२४२,२७४.१३	३६०,९०७.५०	१२३,६०३,१८१.६३
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	२१	३५,९६४,९५३.००	२३,९११,२००.८३	-	२३,९११,२००.८३
२५००० साह्यता (subsidy)	२१	६,४८३,०००.००	६,१६४,४८५.००	-	६,१६४,४८५.००
२६००० अनुदान	२१	२००,०००.००	२००,०००.००	-	२००,०००.००
२७००० सामाजिक सुरक्षा	२१	८,७५५,०००.००	७,८३३,९९४.००	-	७,८३३,९९४.००
२८००० अन्य खर्च	२१	२,९५०,०००.००	१,३६३,१६०.००	-	१,३६३,१६०.००
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती/ पूँजिगत खर्च	२१	१७५,५८१,०००.००	१३०,२२६,६५४.७०	-	१३०,२२६,६५४.७०
घ. अन्य भुक्तानी		९०,२८२,०६७.००	८८,१७५,८३२.००	-	८८,१७५,८३२.००
कोषहरु		८,२६७,०६७.००	६,४०३,८७२.००	-	६,४०३,८७२.००
धरोटी		-	६१९,०००.००	-	६१९,०००.००
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		८२,०१५,०००.००	८१,१२९,०४१.००	-	८१,१२९,०४१.००
कट्टी रकम भुक्तानी/दा खला गर्न बाँकी		-	२३,९१९.००	-	२३,९१९.००
ड. यो वर्षको बचत (न्युन)		(३५,७५८,०००.००)	१६,३६४,१५२.१२	३६०,९०७.५०	१६,७२५,०५९.६२
च. गत वर्षको जिम्मेवारी रकम (अ ल्या)		-	२७,३८६,९२८.१९	-	२७,३८६,९२८.१९
वर्षान्तको बाँकी (ड+च)		(३५,७५८,०००.००)	४३,७५१,०८०.३१	३६०,९०७.५०	४४,१११,९८७.८१
बाँक तथा नगदी बाँकी	२४	-	४३,६०१,०६२.८१	-	४३,६०१,०६२.८१

दफा नं	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	वेरुजु रकम
	<p>परिचय – स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकार संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो। स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ। यस गाउँपालिकामा ५ वटा वडा र ८८.८४ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ।</p>	
	<p>लेखापरीक्षणको क्रममा असूली: लेखापरीक्षणको क्रममा समाजिक सुरक्षा वितरण गरी बाँकी रहेको रकम रु १७४०८००।- वेरुजु दाखिला भएको छ।</p>	
१.	<p>वित्तीय विवरणको विश्लेषण: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिकाले प्रत्येक वर्षको श्रावण १ गतेदेखि आगामी वर्षको आषाढ मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ। सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिएअनुसार गाउँपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्</p> <ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषबाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन। • पालिकाको सुत्रको प्रतिवेदनमा श्वैक मौज्जात रु ४३६०१०६२।८१ देखाएकोमा वास्तविक बैंक मौज्जात रु ४३६२३४५९।७८ भएकोले बैंकमा बढी देखिएको फरक रु.२२३९६।९७ को सम्बन्धमा सेस्तामा आम्दानी बाँधी सोको हिसाव मिलान गरी यथार्थ जिम्मेवारी सार्नुपर्नेमा रु. १२६९१३८९।४९ संघ तथा प्रदेश संचित कोषमा दाखिला भएको प्रमाण पेश भएकोले बाँकी रु. ३०९३२०७०।३७ सार्नुपर्दछ। • स्थानीय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरूपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलब्ध गराएको स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) को प्रयोग गरेको भएता पनि सोले देखाएको वित्तीय प्रतिवेदन यथार्थ रहेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले एकिकृत आर्थिक संकेत वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ अनुसार वजेट तयार तथा कार्यान्वयन दुवै गरेको छैन जसले चालु प्रकृतिका काम पूँजीगतमा तथा पूँजीगत कार्यलाई चालु खर्च शीर्षकमा राखी खर्च गरेको पाइयो। • पालिकाले पालिकामा प्राप्त भएका सम्पूर्ण आम्दानीलाई आम्दानी बाँधी बैंक दाखिला गर्नुपर्नेमा सोझै बैंक जम्मा गराउने र बैंक स्टेटमेन्टको आधारमा मात्र आम्दानी बाँध्ने गरेकोले पालिकाले पेश गरेको वित्तीय विवरणले यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दैन। पालिकाले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरू तथा खाताहरू अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ। 	
२.	<p>गत आव को जिम्मेवारी: आर्थिक वर्ष ०७५।७६ को मलेप प्रतिवेदनले रु ३५९९८५३५।६० मौज्जात देखाएकोमा सुत्रको २७२ मा रु २७३८६९२८।१९ जिम्मेवारी सारिएको छ। फरक परेको रकम रु ८६११६०७।४१ मध्ये रु ४९२४४६५।०० संघीय संचित कोषमा जम्मा गरेको र बाँकी रु ३६८७१४२।४१ संघ तथा प्रदेश सशर्त एंव समपुरकको रकम मिति २०७६।०३।३१ मा फिर्ता भएको प्रमाण पेश भएको छ।</p>	
३.	<p>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरू तपशिल बमोजिम रहेका छन्।</p>	

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको पञ्जिकरण लगायतका आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन ।
- पालिकाले २०७६।७७ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची २११ बमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको संचित कोषमा ट्रान्सफर गर्नुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात् पनि पालिकाले सञ्चित कोषमा रकम ट्रान्सफर गरेको पाइएन ।
- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन। साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन ।
- कार्यालयको श्रेस्ता र बैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्बन्धमा बैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।
- राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रविधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन ।
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा पालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन ।
- स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको विश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैक खडा गरेको देखिएन ।
- दिगो बिकास योजना (२०१५-२०३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरू तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ।
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न व्यक्ति तथा संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो ।
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन ।
- जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।
- मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिएको तथा इ-टीडिएस गरेको पाइएन ।
- कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरूमा सिलसिलेवार नम्बर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकिएको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन ।
- ठेक्काहरूको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन ।
- स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने

सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाएको पाईएन।
 - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन।
 - संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन।
 - पालिकाले आयोजना कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन।
 - सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय-व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः योजनामा सोको पालना भएको पाईएन।
 - वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन। शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन।
 - सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईए।
 - संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको २०७३।१२।२५ को परिपत्र अनुसार यस पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समितिको नाममा रहेका पेशकी तथा वेरुजुको लागत तयार गरेको पाईएन।
 - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गरेको पाइएन।
 - फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ को दफा ३ मा फोहोरको व्यवस्थापन गरी गाउँ तथा नगर सफा राख्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको हुने उल्लेख भएकोमा पालिकाले फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न दिर्घकालिन योजना बनाई कार्यान्वयन गरेको पाइएन।
 - सामाजिक सुरक्षा नियमावली २०७६, को नियम २३(१) मा स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र वितरण गरिएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी विभाग तथा प्रदेशको सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी विषय हेर्ने निकायमा पठाउनु पर्नेमा पालिकाले समयमा प्रतिवेदन गर्ने कार्य गरेको पाइएन।
 - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ दफा ३३ (क) मा आगामी आर्थिक वर्षमा भत्ता प्राप्त गर्नेहरूको विवरण सम्बन्धित वडा समितिहरूको सिफारिसका आधारमा स्थानिय तहको सभामा पेश गर्नुपर्नेमा नगरेको साथै पालिकाबाट पठाएको रकम लाभग्राहीको खातामा बैंकले १५ दिनभित्र जम्मा गरी प्रत्येक खातामा जम्मा भएको रकम देखिने विवरण सहितको (Reverse Feed) विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा गाउँपालिकामा उक्त शर्तअनुसार बैंकबाट चौमासिक रूपमा जम्मा भएको विवरण प्राप्त भएको देखिएन।
 - गाउँपालिका र अन्तर्गतका वडाको स्वामित्वमा रहेको भवन, जग्गा, सवारी साधन, फर्निचर तथा विद्युतिय सामान लगायतका सम्पत्तिको मुल्याङकन समेत देखिने गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन।
- तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई ऐन तथा नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम प्रभावकारी र

	विश्वसनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।																										
४.	<p>बजेट पेश, पारित र अख्तियारी - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा रु३५ करोड ४४ लाख २२ हजारको बजेट मिति २०७६।०३।१० गते सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७६।३।१० मा पारित भएको छ। बजेट पारित पश्चात गाउँपालिका अध्यक्षले ७ दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्थानुसार २०७६।०३।१५ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई अख्तियारी प्रदान गरेको पाइयो ।</p>																										
५.	<p>चौमासिक पूँजीगत खर्च - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक लक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पूँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ। यसरी आर्थिक वर्षको अन्त्यतिर मात्र अधिक खर्च गरी योजना सञ्चालन गर्दा सञ्चालित कार्यक्रम तथा निर्मित संरचनाको गुणस्तर तथा दिगोपनामा समेत प्रभाव पर्न सक्छ। त्यसैले पालिकाले निर्धारित समयभित्र कार्य सम्पादन गर्नुपर्दछ।</p>																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">पूँजीगत शीर्षक</th> <th rowspan="2">कुल खर्च</th> <th colspan="3">चौमासिक खर्च रु हजारमा</th> <th rowspan="2">आषाढ महिनाको मात्र खर्च</th> </tr> <tr> <th>प्रथम चौमासिक</th> <th>दोस्रो चौमासिक</th> <th>तेस्रो चौमासिक</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>पूँजीगत</td> <td>१३०२२७</td> <td>४४४३</td> <td>२८५८७</td> <td>९७९९७</td> <td>६५००३</td> </tr> <tr> <td>खर्चको प्रतिशत</td> <td>१००</td> <td>३.४१</td> <td>२१.९५</td> <td>७४.६४</td> <td>४९.९१</td> </tr> </tbody> </table>						पूँजीगत शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च रु हजारमा			आषाढ महिनाको मात्र खर्च	प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	पूँजीगत	१३०२२७	४४४३	२८५८७	९७९९७	६५००३	खर्चको प्रतिशत	१००	३.४१	२१.९५	७४.६४	४९.९१
पूँजीगत शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च रु हजारमा			आषाढ महिनाको मात्र खर्च																						
		प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक																							
पूँजीगत	१३०२२७	४४४३	२८५८७	९७९९७	६५००३																						
खर्चको प्रतिशत	१००	३.४१	२१.९५	७४.६४	४९.९१																						
६.	<p>अनुगमन तथा भ्रमण खर्च: भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ मा भ्रमण खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण गरेपछि सो को अभिलेख अनुसूची ६ को ढाँचामा राख्नुपर्ने तथा भ्रमणलाई विश्वसनीय बनाउन आवश्यकता अनुसार आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको थप व्यवस्था गर्नुपर्ने उल्लेख छ। नियम १९ मा जिल्लाभित्रको ठाउँको दुरीको विवरण राख्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले यस वर्ष विषयगत शिर्षक तथा कन्टिन्जेन्सी वाहेक चालू खर्च शिर्षकबाट रु. १८ लाख ६२ हजार खर्च लेखेको छ तर भ्रमणको उद्देश्य, अनुगमन तथा भ्रमण प्रतिवेदन, भ्रमण अभिलेख, दुरीको विवरण, सवारी साधनको टिकट आदि राखेको छैन। जसले गर्दा अनुगमन तथा भ्रमणको सहि सदुपयोग भएको छ भन्ने आधार रहेन। यसमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।</p>																										
७.	<p>योजना र कार्यान्वयन: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरूप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ। साना तथा टुक्रे योजनामा बजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालिन उपलब्धी नहुने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्दछ। यस वर्ष उपभोक्ता समितिमाफत भएका कामका योजनाहरू देहाय अनुसार छन्:</p>																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>स न</th> <th>ववरण</th> <th>योजना संख्या</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>रु एक लाख भन्दा कमको योजना</td> <td>६०</td> <td>५१५२</td> </tr> <tr> <td>२.</td> <td>रु एक लाख देखी दुई लाख सम्मका योजना</td> <td>५४</td> <td>९८४४</td> </tr> </tbody> </table>						स न	ववरण	योजना संख्या	रकम	१.	रु एक लाख भन्दा कमको योजना	६०	५१५२	२.	रु एक लाख देखी दुई लाख सम्मका योजना	५४	९८४४									
स न	ववरण	योजना संख्या	रकम																								
१.	रु एक लाख भन्दा कमको योजना	६०	५१५२																								
२.	रु एक लाख देखी दुई लाख सम्मका योजना	५४	९८४४																								

	३.	रु दुई लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	४९	१८२३८																												
	४.	रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना	२३	१६८४६																												
	५.	रु दश लाख एक देखि ५० लाख सम्म	२२	५१७९४																												
	६.	रु ५० लाख भन्दा माथिका योजनाहरू	५	३१३७०																												
		जम्मा	२१३	१३३२४४																												
८.	<p>सेवा प्रवाह: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ मा गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ। गाउँपालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष जन्म र मृत्यु दर्ता ७५४, विवाह दर्ता १८५, वसाईसराई ५३ र सम्बन्धविच्छेद १३ दर्ता गरेको पाइयो। पालिकाले नागरिकता सिफारिस, घरबाटो सिफारिस जस्ता सिफारिसको संख्या एकिन गरी नपठाएकोले पंजीकरणबाट यथार्थ विवरण प्राप्त नभएकोले पालिकाले पञ्जीकरण दर्ता तथा सिफारिस सम्बन्धमा व्यवस्थित अभिलेख राखेको पाइएन। पालिकाले ऐन बमोजिम सोको अभिलेख व्यवस्थित गर्नुपर्दछ।</p>																															
९.	<p>क्षेत्रगत बजेट र खर्च- स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रूपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ। यस पालिकाको २०७६।७७ को क्षेत्रगत बजेट खर्चको स्थितिको शिर्षकगत विवरण पेश नभएकोले क्षेत्रगत बजेट खर्चको शिर्षकगत अवस्था एकिन गर्न सकिएन। खर्चको शिर्षकगत विवरण तयार गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।</p>																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>मुख्य क्षेत्र</th> <th>वार्षिक बजेट</th> <th>खर्च रकम</th> <th>कुल खर्च मध्ये प्रतिशत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>आर्थिक विकास</td> <td>२१२५७९५३</td> <td>१७६८२२१५</td> <td>६.०३</td> </tr> <tr> <td>सामाजिक क्षेत्र</td> <td>१५८९६९०००</td> <td>१४९५७०३३२</td> <td>५०.९९</td> </tr> <tr> <td>पूर्वाधार विकास क्षेत्र</td> <td>११६९१७०००</td> <td>७८६४९४७७</td> <td>२६.८२</td> </tr> <tr> <td>संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह</td> <td>५६९४०००</td> <td>३४४९४८७</td> <td>१.१८</td> </tr> <tr> <td>कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च</td> <td>५८३४२९०७</td> <td>४३९५०९६५</td> <td>१४.९८</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td>३६११८०८६०</td> <td>२९३३०९६७६</td> <td>१००</td> </tr> </tbody> </table>				मुख्य क्षेत्र	वार्षिक बजेट	खर्च रकम	कुल खर्च मध्ये प्रतिशत	आर्थिक विकास	२१२५७९५३	१७६८२२१५	६.०३	सामाजिक क्षेत्र	१५८९६९०००	१४९५७०३३२	५०.९९	पूर्वाधार विकास क्षेत्र	११६९१७०००	७८६४९४७७	२६.८२	संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह	५६९४०००	३४४९४८७	१.१८	कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	५८३४२९०७	४३९५०९६५	१४.९८	जम्मा	३६११८०८६०	२९३३०९६७६	१००
मुख्य क्षेत्र	वार्षिक बजेट	खर्च रकम	कुल खर्च मध्ये प्रतिशत																													
आर्थिक विकास	२१२५७९५३	१७६८२२१५	६.०३																													
सामाजिक क्षेत्र	१५८९६९०००	१४९५७०३३२	५०.९९																													
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	११६९१७०००	७८६४९४७७	२६.८२																													
संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह	५६९४०००	३४४९४८७	१.१८																													
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	५८३४२९०७	४३९५०९६५	१४.९८																													
जम्मा	३६११८०८६०	२९३३०९६७६	१००																													
१०.	<p>खर्च विक्षेपण: पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु ४६ लाख १८ हजार, राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु ३० करोड ७ लाख ७६ हजार समेत रु. ३० करोड ५३ लाख ९४ हजार आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु १६ करोड ३० लाख ७५ हजार र पूँजिगत तर्फ रु १३ करोड २ लाख २६ हजार समेत रु २९ करोड ३३ लाख १ हजार खर्च भएको छ। खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १।५७ प्रतिशत रहेको छ। यसवर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु ७४ लाख ९२ हजार खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको १६२।२३ प्रतिशत रहेको छ। पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ५५।५९ प्रतिशत चालु र ४४।४१ प्रतिशत मात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ। यसबाट पालिकाहरूले विकास निर्माण प्रयोजनमा कम खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढी खर्च भएको देखिन्छ। पालिकाले आन्तरिक आय वृद्धि गरी प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा विकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ।</p>																															
११.	<p>जग्गा उपयोग मापदण्ड: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २७ बमोजिम स्थानीय तहले भु जोखिम संवेदनशीलताका आधारमा जग्गाको उपयोग सम्बन्धि मापदण्ड तोक्नुपर्ने र त्यस्तो मापदण्डको अधिनमा रही तोकेको क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माण गर्न स्वीकृती दिन सक्ने व्यवस्था छ। यस गाउँपालिकाले जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड बनाई लागु गरेको देखिएन। स्थानीय तहले आफ्नो सबै क्षेत्र वा कुनै क्षेत्र तोक्यो त्यस्तो क्षेत्रमा वने भवनहरूको लागि जग्गा तथा भवनको प्रकृती, समान ढाँचाको नमुना नक्सा तयार गर्न र सेवाग्राहीको लागि आफ्ना प्राविधिक कर्मचारीबाट नक्सा तयार गराई निःशुल्क उपालब्ध गराउने व्यवस्था रहकोमा कार्यान्वयन भएको</p>																															

	देखिएन। जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड तोकी जग्गा तथा भवनको प्रकृती बमोजिम नक्सा तयार तथा स्वीकृतिको व्यवस्था अपनाउनु पर्दछ।
१२.	अनुदान फिर्ता: संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक बाहेकका अनुदान वर्षभरी खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले पेश गरेको सुत्रको वित्तीय प्रतिवेदनको अनुसूची २१ मा फिर्ता गर्न बाँकी अनुदान रु १६९५२८३१।६९ रहेकोमा रु.१२६९१३८९।०० सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गरेको छ भने संघीय सरकार समपुरक अनुदान अर्न्तगत पोका मोटरवाटो योजनाको रु.३०७३०४१।६४ र प्रदेश सर्शत अनुदान अर्न्तगत वावियाचौर बजार कालोपत्रे योजनाको रु.१२०४६५५।०० समेत गरी जम्मा रु.४२७७६९६।६४ को दायित्व सिर्जना भएको तथा उक्त रकम भुक्तानी समेत भईसकेकोले फिर्ता नगरेको पालिकाको भनाई रहेको छ।
१३.	आन्तरिक लेखापरीक्षण नगराएको: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७(२) मा स्थानीय तहले कानून बमोजिम आफ्नो आय र व्ययको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयको आय र व्ययको आन्तरीक लेखापरीक्षण नहुँदा आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर हुने तथा जसवाट आय र व्ययको यथार्थता चित्रण समेत नहुने अवस्था रहन्छ। अतः आन्तरीक लेखापरीक्षण अनिवार्य गर्नुपर्ने व्यवस्थाको पालना गर्नुपर्दछ।
	आन्तरिक आयतर्फ :
१४.	स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ मा पालिकाको वित्तीय अधिकार क्षेत्रको व्यवस्था रहेको छ। तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ९,१०,१५ बमोजिम दैनिक तथा बार्षिक रुपमा प्राप्त भएको आय स्पष्ट देखिने गरी श्रेस्ता राख्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा नमुना छनौटका आधारमा लेखापरीक्षण गर्दा रसिद नियन्त्रण खाता राख्नुपर्नेमा नरहेको, वडा कार्यालयहरूमा पठाएका र फिर्ता आएका रसिदको अद्यावधिक श्रेस्ता नरहेको, रसिदको सिलसिलेवार नम्बर अनुसार उठाएको आय र बैंक दाखिलाको रकम नभिकेको हुँदा यो वर्ष घरवाटो सिफारिस दस्तुर, सम्पत्तिकर, मालपोत रजिष्टेशन शुल्क तथा अन्य आयवापत हुनुपर्ने वास्तविक आम्दानी एकिन गर्न सकिएन। यो वर्ष पालिकाले हुंगा गिटी बालुवा र विविध सिफारिस दस्तुरमा आन्तरिक आयवापत रु.४१ लाख १८ हजार आम्दानी देखिएको छ। पालिकाले आवश्यक म.ले.प.फा.न. हरू र श्रेस्ता अद्यावधिक गरी आन्तरिक आयलाई पारदर्शी गर्ने गराउने र आयको उचित अभिलेखांकन तथा परिचालन गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।
१४.१.	आन्तरिक आयको विश्लेषण: पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार यस आर्थिक वर्षमा पालिकाले रु.४६ लाख १८ हजार वास्तविक आन्तरिक आय प्राप्त गरेकोमा सुत्रको वित्तीय विवरणको अनुसूची ११ मा प्राप्त भएको आन्तरिक राजस्व रु.४ करोड ६० लाख ४४ हजार देखाएको छ। सुत्रले देखाएको वित्तीय विवरणमा पालिकाको आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएका आन्तरिक आय तर्फका शिर्षकहरूवाट के कति राजस्व प्राप्त भएको हो सो समेत एकिन नभएकोले पालिकाको एकिकृत आय व्यय विवरण र सुत्रको अनुसूची ११ मा फरक परेको रकम रु.४ करोड १४ लाख २६ हजारको सम्बन्धमा स्पष्ट गर्नुपर्ने देखिन्छ। साथै पालिकाले आन्तरीक आयको यथार्थ अवस्था चित्रण हुने गरी अभिलेख व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
१४.२.	नगदी रसिदको अवस्था एकिन नभएको: पालिकाका विभिन्न वडामा संकलित राजस्व नगदी रसिद मार्फत संकलन गरिदै आएकोमा रसिद नियन्त्रण खाता अद्यावधिक नभएको कारणले पालिकामा आ व २०७५।७६ मा प्रयोग गरी बाँकी रहेका तथा यस वर्ष छुपाई भई वितरण गरिएका नगदी रसिद तथा मालपोत रसिद के कति मात्रमा प्रयोगमा आए नआएका सम्बन्धमा एकिन गर्न सकिएन। पालिकाले दिएको जानाकारी अनुसार वडामा वितरण गरेको सम्पूर्ण रसिदहरू लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि पालिकामा उपलब्ध नभएकोले तथा आ व २०७६।७७ मा वितरण भएका नगदी नगदी रसिदमार्फत आ व २०७७।७८ मा समेत राजस्व संकलन भएकोले राजस्व सम्बन्धमा पालिकाले आम्दानी बाँधेको राजस्व यथार्थ हो भनी विस्वस्त हुन सकिएन। पालिकाले रसिद नियन्त्रण खाता अद्यावधिक गरी राजस्वको अभिलेखांकन पद्धतिलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।

१४.३.	घटी दरमा कर उठाएको: गण्डकी प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७६ को अनुसूची ६ मा रोडा, ढुङ्गा, गिट्टी, चिप्स, गोग्रास, चट्टानको सकलनको दर प्रति क्यूफिट रु.४ का दरले कर संकलन गर्ने उल्लेख छ। गाउँपालिकाले वि जी निर्माण सेवासंग नदिजन्य पदार्थ विक्रीवापत सम्पूर्ण कर समेत रु.१७०५००।०० को संझौता गरेको पाइयो। यसरी संकलन गर्दा प्रति क्यूफिट रु.४ का दरले गर्नुपर्नेमा रु.३ का दरले लागत अनुमान गरी सोही बमोजिम संझौता गरी राजस्व संकलन गरेकोले मू अ.कर समेत पालिकाले रु.५५८९६४।०० ले घटी आम्दानी गरेको देखिएको रु..	५५८९६४																																				
१५.	कोभिड-१९ तर्फ: आ.व २०७६।७७ को अषाढ मसान्तसम्म कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि भएको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।																																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>आम्दानी स्रोत</th> <th>रकम रु हजारमा</th> <th>खर्च शिर्षक</th> <th>रकम रु हजारमा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>स्थानीय तहको आफ्नै बजेटबाट</td> <td>४५०००००</td> <td>राहत वितरण</td> <td>२४९०२६३</td> </tr> <tr> <td>संघीय कोभिड कोषबाट</td> <td>२६७८२५</td> <td>क्वारेन्टाइन निर्माण तथा व्यवस्थापन</td> <td>३१५०६४</td> </tr> <tr> <td>प्रदेश कोभिड कोषबाट</td> <td>५०००००</td> <td>औषधी एवं स्वास्थ्य उपकरण तथा सामग्री खरिद</td> <td>४५६७५२</td> </tr> <tr> <td>अन्य स्रोतबाट</td> <td>३२३२००</td> <td>आइसोलेशन केन्द्र निर्माण</td> <td>२५००००</td> </tr> <tr> <td>संसद विकास कोषबाट</td> <td>५६८१५४</td> <td>जनशक्ति परिचालन</td> <td>१२९७१४५</td> </tr> <tr> <td>शिक्षक कर्मचारीबाट</td> <td>४२०९४३</td> <td>अन्य खर्च</td> <td>१२९४६८०</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>वाँकी</td> <td>४७६२९८</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td>६५८०१२२</td> <td>जम्मा</td> <td>६५८०१२२</td> </tr> </tbody> </table> <p>यस सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ।</p> <ul style="list-style-type: none"> पालिकाले राहात वितरण गर्न खरिद गरेका खाद्यान्न सामग्री तथा औषधी एवम् स्वास्थ्य उपकरण विना प्रतिस्पर्धा सिधै खरिद गरेको पाइयो। क्वारेन्टाइन तथा आइसोलेशन केन्द्रमा खरिद गरीएका सम्पूर्ण सामग्री हालसम्म पनि पालिकाको कार्यालयमा आइनपुगेकोले कार्यालयमा ल्याई उचित व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार अन्य शिर्षकमा रु.१२ लाख ९५ हजार खर्च भएको खर्च भएको देखिन्छ। पालिकाले शिर्षकगत खर्चको विवरण अद्यावधिक गरी श्रेष्ठा राखुपर्दछ। 	आम्दानी स्रोत	रकम रु हजारमा	खर्च शिर्षक	रकम रु हजारमा	स्थानीय तहको आफ्नै बजेटबाट	४५०००००	राहत वितरण	२४९०२६३	संघीय कोभिड कोषबाट	२६७८२५	क्वारेन्टाइन निर्माण तथा व्यवस्थापन	३१५०६४	प्रदेश कोभिड कोषबाट	५०००००	औषधी एवं स्वास्थ्य उपकरण तथा सामग्री खरिद	४५६७५२	अन्य स्रोतबाट	३२३२००	आइसोलेशन केन्द्र निर्माण	२५००००	संसद विकास कोषबाट	५६८१५४	जनशक्ति परिचालन	१२९७१४५	शिक्षक कर्मचारीबाट	४२०९४३	अन्य खर्च	१२९४६८०			वाँकी	४७६२९८	जम्मा	६५८०१२२	जम्मा	६५८०१२२	
आम्दानी स्रोत	रकम रु हजारमा	खर्च शिर्षक	रकम रु हजारमा																																			
स्थानीय तहको आफ्नै बजेटबाट	४५०००००	राहत वितरण	२४९०२६३																																			
संघीय कोभिड कोषबाट	२६७८२५	क्वारेन्टाइन निर्माण तथा व्यवस्थापन	३१५०६४																																			
प्रदेश कोभिड कोषबाट	५०००००	औषधी एवं स्वास्थ्य उपकरण तथा सामग्री खरिद	४५६७५२																																			
अन्य स्रोतबाट	३२३२००	आइसोलेशन केन्द्र निर्माण	२५००००																																			
संसद विकास कोषबाट	५६८१५४	जनशक्ति परिचालन	१२९७१४५																																			
शिक्षक कर्मचारीबाट	४२०९४३	अन्य खर्च	१२९४६८०																																			
		वाँकी	४७६२९८																																			
जम्मा	६५८०१२२	जम्मा	६५८०१२२																																			
	सामाजिक सुरक्षातर्फ:																																					
१६.	लाभग्राहीको अभिलेख: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १०.१ मा स्थानीय तहले भत्ता पाउने लाभग्राहीहरूको फोटोसहितको अनुसूची ५ बमोजिमको मूल अभिलेख अद्यावधिक गरी वडा अनुसार प्रत्येक वडा कार्यालयमा राख्नुपर्ने र साथै लाभग्राहीको तोकिए बमोजिमको विवरण निर्दिष्ट समयभित्र एम आइ एस मा प्रविष्टि गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। प्राप्त एम आइ एस विवरण अनुसार एम आइ एस मा एक भन्दा बढि भत्ताका प्रकारमा एउटै नाम दोहोरिएको देखियो। कार्यालयबाट एम आइ एस मा प्रविष्टि गरिएको विवरण नै बैकमा पठाउने गरिएको र Reverse Feed प्रयोग नगर्ने गरेको कारण एउटै लाभग्राहिलाई एक भन्दा बढि समुहबाट भत्ता गएको देखियो। नमुना छनौट गर्दा अति अशक्त अपांग खड्ग बहादुर खत्री क्षेत्रीको दोहोरो परेकोले रु.६४००।०० सम्बन्धितबाट उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रु...	६४००																																				
	समानिकरण चालु:																																					
१७.	खाना तथा विविध खर्च – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले यो वर्ष खाना तथा विविधमा रु २७ लाख २५ हजार खर्च गरेको छ। यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नुपर्दछ।																																					

१८. **आर्थिक सहायता:** सरकारको वार्षिक कार्यक्रममा परेका बाहेक कुनै पनि सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थालाई आर्थिक सहायता र अनुदान नदिने, तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता तथा औषधी उपचार खर्च वापत आर्थिक प्रदान गर्ने, यस्तो सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको अभिलेख राखी एउटै व्यक्ति वा संस्थालाई दोहोरो सहायता उपलब्ध गराउन नहुने व्यवस्था सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता र प्रभावकारीता कायम गर्ने सम्बन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५ मा उल्लेख छ। साथै उपरोक्त व्यवस्था प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहका सबै कार्यालयहरू, सबै पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूले पालना गर्नुपर्ने उक्त मार्गदर्शनमा उल्लेख छ। पालिकाको विपद व्यवस्थापन तर्फको लेखापरीक्षण छनौटमा परेका केही भौचरको परीक्षण गर्दा रु २३००००।०० आर्थिक सहायता वितरण गरेको देखियो। आर्थिक सहायता वितरण गर्नुपूर्व पालिकाले आर्थिक सहायता मापदण्ड एवं कार्यविधि तयार नगरेको, ठूलो रकम आर्थिक सहायताको रूपमा व्यक्ति तथा संस्थालाई वितरण गर्ने गरेको, आर्थिक सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको लगत राखे नगरेको जस्ता अवस्था देखियो। पालिकाले आर्थिक सहायता एवं अनुत्पादक चालु प्रकृतिका खर्चमा कटौती नगरी पूँजिगत खर्चको हिस्सा बढाउन सक्ने अवस्था छैन। उत्पादनशिल क्षेत्रमा लगानी नगरी आर्थिक बृद्धि हासिल गर्न नसकिने भएकोले यस्ता प्रकृतिका खर्चमा कटौती गर्नुका साथै तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता र औषधी उपचार खर्च लेख्नुपर्ने देखिन्छ। पालिकाले चालु आ. व. मा विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई वितरण गरेको आर्थिक सहायता यस प्रकार छन्।

भौ.न।मिति	आर्थिक सहायता प्रदान गरिएको व्यक्ति तथा संस्थाको नाम	सहायता रकम
५०/२०७६/०७/०५	मन कुमारी विक	१५०००
६९/२०७६/०७/२६	विन्दु पुन	५००००
८५/२०७६/०८/०३	धन बहादुर विक	१००००
१२६/२०७६/०९/१५	म्याग्देली विद्यार्थि परिवार	१०००००
१७४/२०७६/११/१८	नव माधुरी साहित्य पत्रिका	१००००
२५४/२०७७/०३/१०	सल बहादुर सार्की	१५०००
२७५/२०७७/०३/२२	कृष्ण बहादुर राम्जाली	१५०००
२७६/२०७७/०३/२२	कुरविर पुन	१५०००
	जम्मा	२३००००

यसरी विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई सहायता प्रदान गर्दा निश्चित मापदण्ड एवं कार्यविधि बनाई सोका आधारमा मात्र प्रदान गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ।

१९. **सट्टा शिक्षकको तलब भत्ता:** अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ। पालिकाले वेनी नगरपालिका पौलत्य मावि का स्थायी दरवन्दीका शिक्षक डेक बहादुर बाँनियालाई मंगला गाउँपालिकामा कामकाज गर्ने गरी खटाई निजको सट्टामा पौलत्य माविमा सट्टा शिक्षकको रूपमा प्रतिभा पौडेललाई नियुक्ति गरी पालिकाबाट मासिक रु ३५९९०।०० का दरले चाडपर्व खर्च समेत १३ महिनाको रु ४६७८७०।०० खर्च लेखेको छ। यसरी फरक पालिकाबाट तलब सुविधा लिने, तोकिए बमोजिमको योग्यता र छनौट प्रक्रियाबाट नियुक्त छुट्टै निकायको दरवन्दीमा कार्यरत व्यक्तिलाई पालिकामा कामकाज गर्न खटाई निजको सट्टा फरक व्यक्तिलाई नियुक्ति गरी तलब भत्ता वापत खर्च लेखिएको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु

४६७८७०

२०. **पोशाक खर्च:** नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको मिति २०७४।०१।२१ को निर्णयनुसार सबै निकायमा एकरूपता कायम हुने गरी स्वीकृत दरवन्दीभित्र करारमा रहेका व्यक्तिहरूलाई मात्र आर्थिक वर्ष ०७४।७५ बाट लागू हुने गरी सालवसाली रूपमा एक (१) पटक चैत्र महिनामा पोशाक भत्ता निजामति कर्मचारीले सरह उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा नेपाल सरकार सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले मिति २०७४।०१।२५ गते परिपत्र गरेकोमा पालिकाले

	पौलत्य मा.वि.मा.स्रोत व्यक्ति डेक बहादुर बाँनियाको सट्टामा कार्यरत शिक्षक प्रतिभा पौडेललाई पोशाक भत्ता वापत रु १००००।०० भुक्तानी भएकोले उक्त रकम असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रू..	१००००																																																												
२१.	निजी शिक्षक: अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ।पालिकाले क्षेत्रभित्रका तहगत रूपमा शून्य दरवन्दी भएका १० विद्यालयहरूलाई समानीकरण चालुबाट कूल तलव भत्ताको ८० प्रतिशतले हुने रकम पालिकाले निर्णय गरी निकासी दिएको पाइयो। उक्त विद्यालयहरूमा रहेका करार सेवाका शिक्षकहरूको नियुक्ती तथा छनौटका प्रक्रिया एवं योग्यताका कुनै पनि मापदण्ड नबनाई निकासी भएको रकम नियमसम्मत नभएको रू..	२७३२७७०																																																												
२२.	पोशाक भत्ता: नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७४।०९।२९ को निर्णयनुसार सबै निकायमा एकरूपता कायम हुने गरी स्वीकृत दरवन्दीभित्र करारमा रहेका व्यक्तिहरूलाई मात्र आर्थिक वर्ष ०७४।७५ बाट लागू हुने गरी सालवसाली रूपमा एक (१) पटक चैत्र महिनामा पोशाक भत्ता निजामति कर्मचारीले सरह उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा नेपाल सरकार सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले मिति २०७४।०९।२५ गते परिपत्र गरेकोमा पालिकाले दरवन्दी बाहिरका निम्न विद्यालयहरूमा देहायका शिक्षकहरू नियुक्ती गरी रु१०००००।०० पोशाक भत्ता वापत जम्मा रु १०००००।०० भुक्तानी भएकोले उक्त रकम सम्बन्धितबाट असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रू	१०००००																																																												
२३.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>सि न</th> <th>पद</th> <th>शिक्षकको नाम</th> <th>विद्यालयको नाम</th> <th>पोशाक भत्ता</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>प्रा. वि. तृतीय</td> <td>रीता कुमारी रोका</td> <td>किसानी आ वि सिर्कुम</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>२.</td> <td>प्रा. वि. तृतीय</td> <td>दीलकुमारी सापकोटा</td> <td>जनप्रिय आ वि बरंजाखर्क</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>३.</td> <td>मा. वि. तृतीय</td> <td>बालकृष्ण खत्री</td> <td>त्रिभुवन मंगला मावि बावियाचौर</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>४.</td> <td>नि मा. वि. तृतीय</td> <td>रामकृष्ण सुवेदी</td> <td>थाइवाङ् आ वि कुहु</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>५.</td> <td>प्रा. वि. तृतीय</td> <td>राधा गर्वुजा</td> <td>पखेर आ वि वरडजा</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>६.</td> <td>प्रा. वि. तृतीय</td> <td>सुनिता पाण्डे</td> <td>वालकल्याण आ वि हिदी</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>७.</td> <td>मा. वि. तृतीय</td> <td>भगवान रेग्मी</td> <td>राष्ट्रिय जनजागृति मावि पूर्णगाँउ</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>८.</td> <td>प्रा. वि. तृतीय</td> <td>शान्ता कुमारी चन्द</td> <td>विकास आ वि लरेनी</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>९.</td> <td>नि मा. वि. तृतीय</td> <td>पर्शुराम फगामी</td> <td>शारदा आ वि छिस्वाङ अर्मन</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>१०.</td> <td>मा. वि. तृतीय</td> <td>मीना पौडेल</td> <td>सिद्धशान्ती मावि हिदी</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>१००००००</td> </tr> </tbody> </table>	सि न	पद	शिक्षकको नाम	विद्यालयको नाम	पोशाक भत्ता	१.	प्रा. वि. तृतीय	रीता कुमारी रोका	किसानी आ वि सिर्कुम	१००००	२.	प्रा. वि. तृतीय	दीलकुमारी सापकोटा	जनप्रिय आ वि बरंजाखर्क	१००००	३.	मा. वि. तृतीय	बालकृष्ण खत्री	त्रिभुवन मंगला मावि बावियाचौर	१००००	४.	नि मा. वि. तृतीय	रामकृष्ण सुवेदी	थाइवाङ् आ वि कुहु	१००००	५.	प्रा. वि. तृतीय	राधा गर्वुजा	पखेर आ वि वरडजा	१००००	६.	प्रा. वि. तृतीय	सुनिता पाण्डे	वालकल्याण आ वि हिदी	१००००	७.	मा. वि. तृतीय	भगवान रेग्मी	राष्ट्रिय जनजागृति मावि पूर्णगाँउ	१००००	८.	प्रा. वि. तृतीय	शान्ता कुमारी चन्द	विकास आ वि लरेनी	१००००	९.	नि मा. वि. तृतीय	पर्शुराम फगामी	शारदा आ वि छिस्वाङ अर्मन	१००००	१०.	मा. वि. तृतीय	मीना पौडेल	सिद्धशान्ती मावि हिदी	१००००				जम्मा	१००००००	
सि न	पद	शिक्षकको नाम	विद्यालयको नाम	पोशाक भत्ता																																																										
१.	प्रा. वि. तृतीय	रीता कुमारी रोका	किसानी आ वि सिर्कुम	१००००																																																										
२.	प्रा. वि. तृतीय	दीलकुमारी सापकोटा	जनप्रिय आ वि बरंजाखर्क	१००००																																																										
३.	मा. वि. तृतीय	बालकृष्ण खत्री	त्रिभुवन मंगला मावि बावियाचौर	१००००																																																										
४.	नि मा. वि. तृतीय	रामकृष्ण सुवेदी	थाइवाङ् आ वि कुहु	१००००																																																										
५.	प्रा. वि. तृतीय	राधा गर्वुजा	पखेर आ वि वरडजा	१००००																																																										
६.	प्रा. वि. तृतीय	सुनिता पाण्डे	वालकल्याण आ वि हिदी	१००००																																																										
७.	मा. वि. तृतीय	भगवान रेग्मी	राष्ट्रिय जनजागृति मावि पूर्णगाँउ	१००००																																																										
८.	प्रा. वि. तृतीय	शान्ता कुमारी चन्द	विकास आ वि लरेनी	१००००																																																										
९.	नि मा. वि. तृतीय	पर्शुराम फगामी	शारदा आ वि छिस्वाङ अर्मन	१००००																																																										
१०.	मा. वि. तृतीय	मीना पौडेल	सिद्धशान्ती मावि हिदी	१००००																																																										
			जम्मा	१००००००																																																										
२४.	कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता: स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ८६(१) बमोजिम स्थानीय सेवा गठन संचालन व्यवस्थापन सेवाका शर्त तथा सुविधा सम्बन्धि आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानून बमोजिम हुने, दफा ८६(२) बमोजिम स्थानीय सेवाको गठन,संचालन तथा व्यवस्थापन सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धि अन्य व्यवस्था स्थानीय तहले बनाएको कानून बमोजिम हुने व्यवस्था छ।स्थानीय तहले कानून नबनाई यो वर्ष पालिकाका विभिन्न ४ पदका कर्मचारीहरूलाई मासिक रु.१५०००।०० देखि १००००।०० सम्म थप सुविधा प्रदान गर्ने पालिकाबाट निर्णय गरी रु.१० लाख २० हजार खर्च भएको छ।स्पष्ट कानून बनाई कार्य संपादन सूचकका आधारमा भत्ता वितरण गर्नुपर्दछ।																																																													
२५.	कृषिमा अनुदान: कृषि अनुदानको रकम वितरण गर्दा निश्चित मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाएर मात्र वितरण गर्नुपर्दछ।सरकारी अनुदान रकमको वितरण, सदुपयोग सही एवं समुचित तरिकाले गरी खर्चको सार्वजनिकरण एवं अनुगमन हुनु पर्दछ र सोको प्रभावकारीता मापन गर्ने संयन्त्र विकास गर्नुपर्दछ।साथै अनुदानमा विउ वितरण गर्दा जग्गाको स्वामीत्व हेरेर मात्र वितरण गर्नुपर्दछ।पालिकाले स्पष्ट कार्यविधि वेगर निर्णयका आधारमा मात्र कृषि अनुदान वितरण गरेको पाइयो।पालिकाले यस आ व मा वित्तीय समानीकरण चालुबाट कृषकलाई मिनिटेलेर, थ्रेसर लगाएतका कृषक सामाग्रीमा ५० प्रतिशत अनुदानमा रु ८ लाख ५९ हजार रकम भुक्तानी भएकोमा कार्यविधि वेगर अनुदानको रकम भुक्तानी भएकोले स्पष्ट कार्यविधि बनाई अनुदान वितरण गर्नुपर्दछ।																																																													

२६.	<p>बिल भरपाई ३१२।२०७७।०३।३१ आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) मा सार्वजनिक निकायले सरकारी रकम खर्च गर्दा सो खर्चलाई प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई संलग्न राखी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।पालिकाले वडा विकास कार्यक्रमबाट पालिका अन्तरगतका १० विद्यालयलाई विद्यालयका जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गर्नका लागि विद्यालयको खातामा रु।१ लाख जम्मा भएकोमा कोभिडको कारण विद्यालय समेत बन्द भएकोले उक्त रकम वितरण भए नभएको सम्बन्धमा एकिन हुन सकिएन।वितरणको भरपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा सम्बन्धित विद्यालयबाट उल्लिखित रकम असूल गर्नुपर्ने रु...</p>	१०००००						
<p>वित्तीय समानीकरण पूँजिगत:</p>								
२७.	<p>हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्सभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ।गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्सभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन।यसरी उपभोक्ता समितिमार्फत उपकरण प्रयोग गरी काम गराउँदा प्रतिस्पर्धा नहुने, प्राविधिक ज्ञानको अभावमा कामको गुणस्तर नहुने, पूर्ण रूपमा मेशिन प्रयोग गरी कार्य गराउँदा रोजगारी सिर्जना नहुने अवस्था देखिने हुँदा यसरी गरेको कार्य ऐन नियमको प्रतिकूल समेत देखिन्छ। गाउँपालिकाले अगामि दिनमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।</p>							
२८.	<p>उपभोक्ता समिति छनौट: सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ९७ मा एक करोड सम्मको लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा सब सम्बन्धि सेवा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाटगराउन सक्ने र यसका लागि सम्बन्धित काम र सेवाको प्रकृति परिमाण लाग्ने रकम उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहि समुदायले व्योहोर्ने वा बेहोर्नुपर्ने रकम र अन्य आवश्यक कुराहरु खुलाइ सार्वजनिक निकायले सार्वजनिक सुचना प्रकाशन गरि प्रस्ताव माग गर्न वा त्यस्तो समिति वा समुदाय आफैले प्रस्ताव वा निवेदन पेश गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ।तर कार्यालयले यस बर्ष उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउंदा सम्झौताबाहेक सम्झौता पुर्वका उक्त प्रकृया पालना गरेको कुनै कागजात तथा आधार पेश हुन आएन ।यसबाट विकास निर्माण कार्यमा उपभोक्ता समिति छनौटको आधार पारदर्शी र प्रतिस्पर्धात्मक तवरले भएको देखिएन ।यसबाट निर्माण कार्यको समय लागत र गुणस्तरमा असर पर्ने हुंदा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूह छनौट गर्दा उक्त नियमावलीको व्यवस्था पालना गरी पारदर्शी र प्रतिस्पर्धात्मक तवरले गरिनुपर्दछ।</p>							
२९.	<p>पूँजीगतवाट चालु खर्च: एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गिकरण र व्याख्या २०७४ मा पूँजीगत शिर्षकमा विनियोजन वजेट चालु खर्च गर्न नपाइने उल्लेख छ। यस गाउँपालिकाले यस आ.व मा सभाबाटै नै पारित गरी चालु प्रकृतिको खर्च पूँजीगत वजेटमा समावेश गरी खर्च लेखेको मध्ये लेखापरीक्षण छनौट गरी परीक्षण गर्दा रु ३८५१८८९।- चालु खर्च पूँजीगत वजेटमा समावेश गरी खर्च गरेको पाइयो। पूँजीगतवाट गरिएको चालु प्रकृतिका खर्च मध्ये अधिकांश खर्च राहत वितरण, कृषि तथा पशुसवा सम्बन्धी बोनस बोका, घाँस र फलफुलको विउ वितरण आदि समावेश भएका देखिन्छ। पूँजीगत खर्चमा वजेट राखि चालु प्रकृतिका खर्च गरी पूँजीगत खर्चको वजेट देखाउने कार्य नियमसम्मत देखिदैन। चालु प्रकृतिका खर्च चालु वजेट शिर्षकमा समावेश गरी वजेट खर्च लेखिनु पर्दछ। पूँजीगत शिर्षकबाट गरीएको चालु खर्चको केहि उदाहरण यस प्रकार छन्</p>							
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="180 1829 467 1871">गो.भौ.नर मिति</th> <th data-bbox="467 1829 1089 1871">चालु प्रकृतिका खर्चविवरण</th> <th data-bbox="1089 1829 1317 1871">रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="180 1871 467 1906">११-२०७६/७/२६</td> <td data-bbox="467 1871 1089 1906">राहत वितरण</td> <td data-bbox="1089 1871 1317 1906">१००००</td> </tr> </tbody> </table>			गो.भौ.नर मिति	चालु प्रकृतिका खर्चविवरण	रकम	११-२०७६/७/२६	राहत वितरण	१००००
गो.भौ.नर मिति	चालु प्रकृतिका खर्चविवरण	रकम						
११-२०७६/७/२६	राहत वितरण	१००००						

१९-२०७६/८/१०	घाँसको बिउ वितरण	५००००
१९९-२०७७/३/४	भैसिका पाडा पाडी वितरण	५०००००
२१८-२०७६/३/१०	विपद् व्यवस्थापन सामग्री खरिद	४२५०४९
२५१-२०७७/३/२३	विपद् व्यवस्थापन सामग्री खरिद	८६४९६
२४८-२०७७/३/२२	विषादी खरिद	१३५५००
५९-२०७६/९/२२	भेटेनरी तर्फको औषधि खरिद	१५००००
२९६-२०७७/३/२२	बोयर बोका वितरण, तालिम कार्यक्रम	१३७९७५०
८१-२०७६/११/८	हिउँदे फलफुलको विरुवा वितरण/ आलु, च्याउको बिउ वितरण	१११५१८४
	जम्मा	३८५१८९९

३०. **खरिद सम्झौता:** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा १३ (१) अनुसार सार्वजनिक निकायले बोलपत्र आह्वान गर्नु अघि बोलपत्र सम्बन्धी कागजात तयार गर्नु पर्ने र दफा २ दफा १ बमोजिमको बोलपत्र सम्बन्धी कागजातमा क देखी ध सम्मका विभिन्न विषय खुलाउनु पर्ने व्यवस्था छ । साथै दफा ५२ (२) मा खरिद सम्झौतामा बोलपत्र सम्बन्धी कागजात प्रस्ताव सम्बन्धी कागजात वा सिलबन्दी दरभाउपत्र सम्बन्धी फाराममा उल्लिखित शर्तहरू समावेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले बोलपत्र र सिलबन्दी दरभाउ पत्र आव्हान गर्दा बोलपत्र सम्बन्धी कागजात स्विकृत एवं सम्झौतामा उल्लेख गरेको पाइएन। गाउँपालिकाले निर्माण व्यवसायीसंग एक पाने सम्झौता गरेको छ जसमा सम्झौता रकम पेशकी कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति म्याद थापका कुरा मात्र खुलाएको छ। सम्झौतामा विमा गुणस्तर कार्यसम्पादन जमानत त्रुटी सचच्याउने अवधि पेशकी फर्छ्यौटका विषय निर्माण कार्यको गुणस्तर हर्जना मूल्य समायोजन खरिद सम्झौता रद्द गर्ने लगायत ऐनले तोकेका विषय समावेश नगरी खरिद सम्झौता गरेको देखिन्छ जुन नियमसम्मत देखिदैन । जसको कारणले गुणस्तरीय काम नहुने समयमा कार्य सम्पन्न नहुने त्रुटी सच्याउने अवधीमा गर्नु पर्ने काम नहुने जस्ता समस्या हुन सक्छन । गाउँपालिकाले खरिद ऐन नियमावलीमा भएको व्यवस्थालाई पूर्ण रुपमा पालना गर्नु पर्दछ ।

३१. **पेशकी जमानत:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११३ (३) अनुसार उपनियम (१) बमोजिम पेशकी दिँदा आपूर्तिकर्ता निर्माण व्यवसायी वा सेवा प्रदायकबाट त्यस्तो पेशकी रकम खाम्ने गरी र निजले सम्झौता बमोजिम काम नगरेमा सो निकायले अनुरोध गरेपछि तत्काल त्यस्तो निकायलाई भुक्तानी गर्ने गरी वाणिज्य बैंकबाट जारी भएको बैंक जमानत लिई पेशकी दिने व्यवस्था रहेको छ। गाउँपालिकाबाट सञ्चालन भएका निम्न योजनामा सम्झौता अनुसार पेशकी दिएकोमा बैंक जमानत नलिइ पेशकी दिएको पाइयो। पालिकाले पेशकी दिँदा मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेकको सम्झौता रकमको २० प्रतिशले दिनु पर्नेमा मूल्य अभिवृद्धि कर सहितको रकममा पेशकी दिएको पाइयो । पालिकाले अधिकांश योजनामा पेशकी प्रथम रनिड् बिल भुक्तानीमा नै कटाएको देखिन्छ। यसरी नियमानुसार पेशकी जमानत नलिई पेशकी दिँदा निर्माण व्यवसायीले समयमा काम नगरेमा पेशकी जोखिममा पर्न सक्छ। पालिकाले नियमावलीको पालना गरि पेशकी दिँदा पेशकी जमानत लिनुपर्ने देखिन्छ। पेशकी जमानत नलिएका केहि उदाहरण निम्न छन् ।

योजनाको नाम	पेशकी दिएको मिति	पेशकी फर्छ्यौट मिति	पेशकी रकम	पेशकी बाँकी
बडा न ४ कार्यालय भवन निर्माण	२०७६।११।१८	२०७७।३।१०	१२०००००	नभएको
सिम कोत्राबाड खुम्लीया पैयुटार सडक	२०७६।१२।७	२०७७।३।३१	६१३३८६	नभएको
वावियाचौर काफलचौर नमुना सडक	२०७६।१२।७	२०७७।३।३१	९९२६०८	नभएको

३२. **संयुक्त उपक्रम:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम २८ को उपनियम ६ अनुसार कुनै संयुक्त उपक्रम खरिद सम्झौताको लागि छनौट भएमा सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले त्यस्तो संयुक्त उपक्रमको संयुक्त दायित्व र संयुक्त उपक्रमका साझेदारको व्यक्तिगत दायित्वसमेत रहने गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा स्थायी

	<p>लेखा नम्बर र मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता गर्न लगाउनु पर्ने व्यवस्था छ। साथै मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १०(ख) मा भएको संयुक्त उपक्रम दर्ता सम्बन्धी विशेष व्यवस्था अनुसार कुनै दुई वा सो भन्दा बढी व्यक्तिले कुनै निश्चित अवधिका लागि कर लाग्ने कारोबार गर्न संयुक्त उपक्रम (Joint Venture) खडा गरेमा त्यस्तो संयुक्त उपक्रमको रूपमा दर्ता हुने र त्यसरी दर्ता भएको उपक्रमले त्यस्तो उपक्रम खडा गर्दा गरेको संझौता तोकिएको अवधि समाप्त भएपछि दर्ता खारेज गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । पोक सातबिसे बरजा टोड्के बाटो पिच निर्माण कार्यको लागि प्रदिप जुम्ली जे भि को बोलपत्र स्विकृत मिति २०७६।९।२३ मा स्विकृत गरी २०७६।१२।७ मा सम्झौता भएकोमा उक्त जे भी को प्यान नं ६१०८६६६३८ आन्तरिक राजस्व विभागको वेभ साइटमा सर्च गर्दा बोलपत्र स्विकृत गर्नु अगावै मिति २०७६।३।२६ मा जे भि दर्ता भएको पाइयो। यसरी बोलपत्र स्विकृत हुनु अगावै अन्य संझौताको लागि दर्ता भएको संयुक्त उपक्रमबाट अर्को ठेक्काको कारोबार गर्न नमिल्ने हुँदा खरिद सम्झौता कानून अनुकूल देखिएन भने मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन भए/नभएको यकिन हुन सकेन। यसमा गाउँपालिकाले ध्यान पुर्याउनु पर्ने देखिन्छ ।</p>																									
३३.	<p>बोलपत्रको सुचनामा लागत अनुमान: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ४९ मा दुई करोड रुपैयाँसम्मको लागत अनुमान भएको निर्माण कार्यको बोलपत्र आवहानको सुचनामा लागत अनुमान रकम खुलाउनु पर्ने व्यवस्था छ। पोक सातबिसे बरजा टोड्के बाटो पिच निर्माण कार्यको लागत अनुमान रु २२६६१४६१।७४ (मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक) को बोलपत्र आवहानको सुचना मिति २०७६।९।२८ नागरिक दैनिकमा प्रकाशन गरेकोमा लागत अनुमान समेत खुलाएर सुचना प्रकाशन गरेको पाइयो । पालिकाले नियमावली विपरीत २ करोड भन्दा बढिको लागत अनुमान समेत सुचनामा खुलाएको उचित देखिएन । पालिकाले यसमा ध्यान पुर्याउनु पर्ने देखिन्छ ।</p>																									
३४.	<p>कार्य सम्पादन जमानतको अवधि — सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० मा स्वीकृत बोलपत्रको बोलपत्रदाताले कार्य सम्पादन जमानत पेश गर्दा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्व अवधिभन्दा कम्तिमा १ महिना बढी अवधिको हुनुपर्ने उल्लेख छ । यस गाउँपालिकाबाट खरिद संझौता भई निर्माण कार्य सम्पन्न हुन बाँकी रहेका निम्न ठेक्काको म्याद थप गरेकोमा कार्य सम्पादन जमानतको म्याद थप गरेको पाइएन । यसरी जमानत रकमको म्याद त्रुटी सच्याउने दायित्व अवधिभन्दा अगावै समाप्त हुँदा निजहरुसँग कार्य सम्पादन गराउनु पर्ने काम नै जोखिममा पर्न सक्ने देखिन्छ । कार्य सम्पादन जमानतको अवधि थप गर्न लगाई बाँकी काम सम्पन्न गराउनु पर्ने देखिन्छ ।</p>																									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>निर्माण व्यवसायी</th> <th>निर्माण कार्य</th> <th>काम सम्पन्न गर्नु पर्ने अन्तिम मिति</th> <th>कार्य सम्पादन जमानतको मिति</th> <th>थप गर्नुपर्ने</th> <th>रकम रु.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>उत्तरगंगा निर्माण सेवा</td> <td>बडा नं ४ कार्यालय भवन निर्माण</td> <td>२०७७।९।१५</td> <td>२०७७।११।३</td> <td>२०७८।१०।१५</td> <td>१३७०५७४</td> </tr> <tr> <td>साजन निर्माण सेवा</td> <td>वावियाचौर काफलचौर नमुना सडक</td> <td>२०७७।३।१५</td> <td>२०७७।११।२८</td> <td>२०७८।४।१५</td> <td>८८००००</td> </tr> <tr> <td>प्रदिप जुम्ली जे भि</td> <td>पोक सातबिसे बरजा टोड्के बाटो पिच</td> <td>२०७७।७।३०</td> <td>२०७७।१२।३०</td> <td>२०७८।८।३०</td> <td>३०७००००</td> </tr> </tbody> </table>	निर्माण व्यवसायी	निर्माण कार्य	काम सम्पन्न गर्नु पर्ने अन्तिम मिति	कार्य सम्पादन जमानतको मिति	थप गर्नुपर्ने	रकम रु.	उत्तरगंगा निर्माण सेवा	बडा नं ४ कार्यालय भवन निर्माण	२०७७।९।१५	२०७७।११।३	२०७८।१०।१५	१३७०५७४	साजन निर्माण सेवा	वावियाचौर काफलचौर नमुना सडक	२०७७।३।१५	२०७७।११।२८	२०७८।४।१५	८८००००	प्रदिप जुम्ली जे भि	पोक सातबिसे बरजा टोड्के बाटो पिच	२०७७।७।३०	२०७७।१२।३०	२०७८।८।३०	३०७००००	
निर्माण व्यवसायी	निर्माण कार्य	काम सम्पन्न गर्नु पर्ने अन्तिम मिति	कार्य सम्पादन जमानतको मिति	थप गर्नुपर्ने	रकम रु.																					
उत्तरगंगा निर्माण सेवा	बडा नं ४ कार्यालय भवन निर्माण	२०७७।९।१५	२०७७।११।३	२०७८।१०।१५	१३७०५७४																					
साजन निर्माण सेवा	वावियाचौर काफलचौर नमुना सडक	२०७७।३।१५	२०७७।११।२८	२०७८।४।१५	८८००००																					
प्रदिप जुम्ली जे भि	पोक सातबिसे बरजा टोड्के बाटो पिच	२०७७।७।३०	२०७७।१२।३०	२०७८।८।३०	३०७००००																					
३५.	<p>बिमा नगराएको : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम १ अनुसार खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक १० लाख रुपैयाँ भन्दा बढि मूल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले नियमावलीमा तोके अनुरूप बिमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाबाट सञ्चालन भएका केही योजना परीक्षण गर्दा निम्न योजनाको BOQ मा बिमाको प्रावधान राखी सम्झौता गरेकोमा निर्माण व्यवसायीले बिमा गराएको पाइएन साथै कुनैमा बिमाको प्रावधान समेत राखेको पाइएन । गाउँपालिकाले नियमावलीको पालना गर्नु पर्दछ ।</p>																									

गो भौ नं र मिति	कामको विवरण	कैफियत					
२२०-२०७७/३/१०	बडा नं ४ कार्यालय भवन निर्माण	BOQ मा बिमाको प्रावधान राखेको तर बिमा नगरेको					
३०८-२०७७/३/३१	वावियाचौर काफलचौर नमुना सडक	BOQ मा बिमाको प्रावधान नराखेको					
३६.	<p>५० प्रतिशत मू अ कर कट्टी नभएको: मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६(ग) मा सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको पुर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संघ सस्थाले ठेक्का वा करार अन्तर्गत आपूर्ति हुने वस्तु वा सेवा वा वस्तु तथा सेवा आपूर्ति वापतको रकम सम्बन्धित निर्माण व्यवसायी वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्दा निजलाई भुक्तानी गर्ने कर रकमको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम निजको नामवाट सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा जम्मा गरी बाँकी रहने कर वापतको रकम मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था भएकोमा गाउँपालिकाले देहायनुसारका निर्माण व्यवसायी तथा परामर्शदाताहरुलाई दिएको भुक्तानीमा ५० प्रतिशत कट्टी गरी राजस्व शिर्षकमा दाखिला गर्नुपर्नेमा पुरै रकम भुक्तानी दिएकोले ५० प्रतिशतले हुने रकम असूल गर्नुपर्ने रु..</p>						
	गो भौ न र मिति	भुक्तानी पाउने फर्मको नाम	विजक न र मिति	मू अ कर रकम	५० प्रतिशतले हुने मू अ कर रकम		
	३०८-२०७७/३/३१	साजन निर्माण सेवा	११-२०७७/३/१६	४९५७१४	२४७८५७		
	३०९-२०७७/३/३१	साजन निर्माण सेवा	१२-२०७७/३/१६	३२१७५८	१६०८७९		
	३१०-२०७७/३/३१	साजन निर्माण सेवा	१३-२०७७/३/१६	१४९०७४	७४५३७		
	३११-२०७७/३/३१	प्रदिप जुम्ली जे भि	६-२०७७/३/३१	११५८७६	५७९३८		
				१०८२४२२	५४१२११		
३७.	<p>मू अ कर बढी भुक्तानी : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको भुक्तानी दिँदा उपनियम ३ को खण्ड ख बमोजिमको लागत अनुमानमा रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टा गरेरमात्र भुक्तानी दिने व्यवस्था रहेकोमा एकिकृत सामुदायिक भवन निर्माण कार्यको लागि कंक्रीट होलो ब्लकको गह्रो लगाउने कामको लागत अनुमान तयार गर्दा जिल्ला दररेट अनुसार प्रति ब्लक रु ६०मा मू अ कर थप समेत रु ६७।८ का दरले लागत अनुमान बनाई सो अनुरूप नै रकम भुक्तानी दिएकोमा उपभोक्ताले मू अ कर विजक पेश नगरेकोले बढि भुक्तानी भएकोले मु अ कर रकम असूल गर्नुपर्ने रु</p>						
	गोश्वरा भौचर नं र मिति	परिमाण घ मि	१ घ मि मा प्रयोग हुने ब्लकको संख्या	१ घ मि मा प्रयोग भुक्तानी मु अ कर	बढि मु अ कर भुक्तानी		
	२२८-२०७७/२/२१	१४१.४१	९.५	७४.१	१०४७८		
	१५०-२०७७/२/२०	८९.४६			६६२९		
					१७१०७		
३८.	<p>बढी पाइप खरिद: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ (१) खरिद समझौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिड बिल वा अन्य कुनै बिल विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताब (मेजरमेन्ट बुक) मा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा दिनुपर्ने व्यवस्था छ। निम्न सिंचाई अयोजनामा उपभोक्ता समितिलाई पाइप खरिदको रकम भुक्तानी गर्दा गरेकोमा उक्त पाइपहरु जडान भएको नदेखिएकोले उक्त पाइप जडान भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा उक्त असूल हुनु पर्ने रु</p>						
	गो भौ नं	योजनाको नाम	पाइप खरिद परिमाण (म)	जडान	बढी पाइप	दर रु (विभिन्न साइजको औषतमा)	रकम
	२४१	हिलवाड सिंचाई कुलो	९००	२००	७००	२१७.८४	१५२४८८
	२९६	तिलखेत देखि खुम्लीया घरेनी सिंचाई योजना	२०६०	२९०	१७७०	१८४.२८	३२६१७१
							४७८६५९
३९.	<p>बढी भुक्तानी : ३०६, २०७७।३।२५ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा नर्स भए त्यस्तो नर्स बमोजिम स्वीकृत जिल्ला दररेटको आधारमा दर विश्लेषण गर्नुपर्ने</p>						

	व्यवस्था छ। कालो फलामे पाइप (मेडियम) को जिल्ला दररेट प्रति के जी रु ११५ मा मू अ कर थप समेत रु १२९.९ हुनुपर्नेमा गाउँपालिकाले मनकामना युवा क्लब खेल मैदान घेराबार कायको लागि प्रयोग भएको कालो फलामे पाइपको मुल्य १८०.८ राखी भुक्तानी भएको देखिएकोले १८३३ के जि को बढि भुक्तानी भएको रु ९३३००।०० असूल हुनुपर्ने रु	९३३००/-																				
४०.	मू अ कर भुक्तानी: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको भुक्तानी दिँदा उपनियम ३ को खण्ड ख बमोजिमको लागत अनुमानमा रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टा गरेरमात्र भुक्तानी दिने व्यवस्था छ साथै मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका फर्मसँग तोकिएको ढाँचाको कर बीजक लिई खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले एक्सभेटरले बाटो खन्ने कार्यको लागी उपभोक्ता समितिलाई पालिकाबाट स्विकृत दररेटमा मु अ कर समावेश गरी लागत अनुमान तयार गरि सोही अनुरूप भुक्तानी गरेकोमा उपभोक्ताले पेश गरेको निम्न विजक नं हातले लेखेको र विजक नं नै उल्लेख नगरेको देखिएकोले उक्त विजकमा भुक्तानी गरेको मु अ कर रु ३०३७०२। सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर तिरेको कर समायोजन पत्र पेश हुनु पर्ने अन्यथा उक्त रकम असुल हुनुपर्ने रु	३०३७०२																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>गो भौ न</th> <th>योजनाको नाम</th> <th>निर्माण व्यवसायी</th> <th>मु अ कर रकम</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१५</td> <td>मुख्य सडक मर्मत तथा सरसफाई</td> <td>माछापुच्छ्रे निर्माण सेवा</td> <td>६३२८४</td> <td>विजक नं नभएको</td> </tr> <tr> <td>२९४</td> <td>रणवाड दरुढ तल्लो हिदि खानुडखोला मोटरबाटो</td> <td>रोहित एण्ड रजित कन्सक्वूशन सेवा</td> <td>२४०४८८</td> <td>विजक नं केरमेट गरेको</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>३०३७०२</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	गो भौ न	योजनाको नाम	निर्माण व्यवसायी	मु अ कर रकम	कैफियत	१५	मुख्य सडक मर्मत तथा सरसफाई	माछापुच्छ्रे निर्माण सेवा	६३२८४	विजक नं नभएको	२९४	रणवाड दरुढ तल्लो हिदि खानुडखोला मोटरबाटो	रोहित एण्ड रजित कन्सक्वूशन सेवा	२४०४८८	विजक नं केरमेट गरेको				३०३७०२		
गो भौ न	योजनाको नाम	निर्माण व्यवसायी	मु अ कर रकम	कैफियत																		
१५	मुख्य सडक मर्मत तथा सरसफाई	माछापुच्छ्रे निर्माण सेवा	६३२८४	विजक नं नभएको																		
२९४	रणवाड दरुढ तल्लो हिदि खानुडखोला मोटरबाटो	रोहित एण्ड रजित कन्सक्वूशन सेवा	२४०४८८	विजक नं केरमेट गरेको																		
			३०३७०२																			
४१.	विलवेगरको भुक्तानी: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६ को उपनियम ३ अनुसार खर्च लेख्दा विल भरपाई सहित खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ। कृषि तथा पशुसेवा कार्यक्रमको निम्न रकमको भुक्तानी खर्च लेखेकोमा खर्चको बिल तथा सम्बन्धितले बुझ्नेको भरपाई पेश भएको नदेखिएकोले बिल भरपाई पेश गर्नु पर्ने अन्यथा असूल हुनुपर्ने रु	११८०५०																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>गो भौ न र मिति</th> <th>खर्चको विवरण</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१९९-२०७७/३/४</td> <td>मल्लाज भेट सेन्टरबाट औषधि खरिद गरेकोमा बिल पेश नभएको</td> <td>१०००००</td> </tr> <tr> <td>२१२-२०७७/३/१०</td> <td>५० प्रतिशत अनुदानमा दाना बनाउने र घाँस काट्ने मेशिन खरिद गरी वितरणमा रु ९७६५० खर्च लेखेकोमा रु ७९६०० को मात्र भरपाई पेश भएकोले नपुग भरपाई पेश गर्न पर्ने अन्यथा उक्त रकम असूल हुनुपर्ने रु</td> <td>१८०५०</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>११८०५०</td> </tr> </tbody> </table>	गो भौ न र मिति	खर्चको विवरण	रकम	१९९-२०७७/३/४	मल्लाज भेट सेन्टरबाट औषधि खरिद गरेकोमा बिल पेश नभएको	१०००००	२१२-२०७७/३/१०	५० प्रतिशत अनुदानमा दाना बनाउने र घाँस काट्ने मेशिन खरिद गरी वितरणमा रु ९७६५० खर्च लेखेकोमा रु ७९६०० को मात्र भरपाई पेश भएकोले नपुग भरपाई पेश गर्न पर्ने अन्यथा उक्त रकम असूल हुनुपर्ने रु	१८०५०		जम्मा	११८०५०									
गो भौ न र मिति	खर्चको विवरण	रकम																				
१९९-२०७७/३/४	मल्लाज भेट सेन्टरबाट औषधि खरिद गरेकोमा बिल पेश नभएको	१०००००																				
२१२-२०७७/३/१०	५० प्रतिशत अनुदानमा दाना बनाउने र घाँस काट्ने मेशिन खरिद गरी वितरणमा रु ९७६५० खर्च लेखेकोमा रु ७९६०० को मात्र भरपाई पेश भएकोले नपुग भरपाई पेश गर्न पर्ने अन्यथा उक्त रकम असूल हुनुपर्ने रु	१८०५०																				
	जम्मा	११८०५०																				
४२.	बढी भुक्तानी: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६ को उपनियम ८ अनुसार कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुग नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले पशु सेवा तर्फको व्यवसायीक पशुपालन कार्यक्रममा ७५ प्रतिशत अनुदानमा वोयर क्रस पाठी र वोका वितरणको लागि चितवनबाट २ वटा गाडिमा दुवानी गरी गाउँ पालिका ल्याएको र ३ वटा गाडि भाडामा लिइ सम्बन्धित वडामा लगेर वितरण गरेको भनि १ सवारी साधनको दैनिक रु १५०००। दरले रु १९५००० खर्च लेखेको छ। लेखापरीक्षणको क्रममा अनुदान प्राप्त गर्ने मध्येका एक किसान श्री टेक बहादुर भट्टराईलाई अनुदान पाए नपाएको सम्बन्धमा फोनमार्फत सोधपुछ गर्दा वोयर वोका ७५ प्रतिशत अनुदानमा पाएको र गाउँपालिकाबाट नै वितरण गरेको बताएकोले ३ दिनको ३ वटा सवारी साधनको १३५००० बढि खर्च लेखेको रकम असुल हुनुपर्ने रु	१३५०००																				
	स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम तर्फ:																					
४३.	उपभोक्ता समितिको शून्य अंश: गण्डकी प्रदेश सरकारले जारी गरेको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा																					

	<p>व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ को दफा ६ मा सडक निर्माण सम्बन्धी आयोजनामा उपभोक्ता समितिले कार्य गर्ने गरी भएको संझौतामा संझौता रकमको कम्तिमा १० प्रतिशत रकम समितिले लागत सहभागिता वापत व्यहोर्नु पर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले आफैले कार्यविधि बनाएको भएता पनि कार्यविधिमा आयोजनाको प्रकृति अनुसार लागत सहभागिताको अंश उल्लेख गरेको पाइएन। यस पालिकाले धापुङ मरेक मोटरबाटो निर्माण कार्यको लागि धापुङ मरेक मोटरबाटो निर्माण उपभोक्ता समितिसंग रु.१५०००००।०० मा संझौता भएकोमा उक्त योजनाको लागत अनुमानमा शत प्रतिशत रकम पालिकाबाट व्यहोर्ने गरी संझौता भई सोही बमोजिम भुक्तानी भएको पाइयो। यस्ता प्रकृतिका जुनमा लागत सहभागिता न्यून वा शून्य हुने आयोजनाहरू उपभोक्ता समितिबाट नभई ठेक्का प्रक्रियाबाट निर्माण कार्य गराउने तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ।</p>	
४४.	<p>५० प्रतिशत मू.अ.कर कट्टी नभएको:३।२०७७।०३।३१ मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६(ग) मा सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको पुर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संघ सस्थाले ठेक्का वा करार अन्तर्गत आपूर्ति हुने वस्तु वा सेवा वा वस्तु तथा सेवा आपूर्ति वापतको रकम सम्बन्धित निर्माण व्यवसायी वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्दा निजलाई भुक्तानी गर्ने कर रकमको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम निजको नामबाट सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा जम्मा गरी बाँकी रहने कर वापतको रकम मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था भएकोमा गाउँपालिकाले बावियाँचौर बजारको सडक पिच निर्माण कार्यको लागि सोमरस निर्माण सेवा बेनीलाई बिल रकम रु ३७९५३४५।०० को मू अ कर रकम रु ४३६६३३।०० को ५० प्रतिशत कट्टी गरी भुक्तानी गर्नुपर्नेमा शत प्रतिशत भुक्तानी भएकोले ५० प्रतिशतले हुने रकम असूल गर्नुपर्ने रु..</p>	२१८३१६
४५.	<p>कार्य सम्पादन जमानतको अवधि: सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को नियम ११० मा स्वीकृत बोलपत्रको बोलपत्रदाताले कार्य सम्पादन जमानत पेश गर्दा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्व अवधिभन्दा कम्तिमा १ महिना बढी अवधिको हुनुपर्ने उल्लेख छ। गाउँपालिकाबाट खरिद संझौता भई निर्माण कार्य सम्पन्न हुन बाँकी रहेको बावियाँचौर बजारको सडक पिच निर्माण कार्यको निर्माण व्यवसायी सोमरस निर्माण सेवाको ठेक्काको म्याद संझौता अनुसार २०७७।०४।१५ बाट थप गरी २०७७।०९।१४ सम्म गरेकोमा कार्य सम्पादन जमानतको म्याद थप गरेको पाइएन। यसरी जमानत रकम रु.५७००००।०० को म्याद त्रुटी सच्याउने दायित्व अवधिभन्दा अगावै समाप्त हुँदा निज व्यवसायीसँग कार्य सम्पादन गराउनु पर्ने काम नै जोखिममा पर्न सक्ने देखिन्छ। पालिकाले कार्य सम्पादन जमानतको अवधि थप गरी सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ।</p>	
	<p>शिक्षा तर्फ:</p>	
४६.	<p>सामाजिक आर्थिक लेखापरीक्षण अनुदान र विद्यालय सुधार योजना अनुदान: स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय मध्ये आधारभुत तह (कक्षा १ देखि ५ , कक्षा १ देखि ८) सञ्चालित विद्यालयहरूको लागि प्रति विद्यालय रु १० हजारका दरले र माध्यमिक तह (कक्षा १ देखि १० ,कक्षा १ देखि १२) सञ्चालित प्रति विद्यालयलाई रु १५ हजारका दरले सामाजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षण साथै आधारभुत तह सञ्चालित विद्यालयका लागी प्रति विद्यालय रु १५ हजार तथा माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयका लागी प्रति विद्यालय रु २० हजारका दरले विद्यालय सुधार योजना सञ्चालन कार्यका लागि एकमुष्ट अनुदान दिने व्यवस्था विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६।७७ को क्रियाकलाप न.२.१५.११.७९८ उल्लेख छ पालिकाले यस वर्ष तपसिलका ४० विद्यालयलाई सामजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षण गर्ने कार्यका लागि रु ४३५००० र विद्यालय सुधार योजना कार्यका लागि रु ६३५०००। अनुदान उपलब्ध गराएकोमा विद्यालयहरूले विद्यालय सुधार योजना निर्माण तथा सामाजिक लेखापरीक्षण गराएको प्रमाण पालिकामा उपलब्ध गराएका छैनन्। प्रत्येक वर्ष सामाजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षण र विद्यालय सुधार योजना कार्यको लागि निकास दिने लिने तर विद्यालयहरूले परीक्षण गराई पारदर्शिता र जवाफदेहिती मुल्यांकन नगर्ने प्रचलनले विद्यालयको आर्थिक अनुशासन कायम नहुने अवस्था रहेको छ । अत पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्न सबै ४० विद्यालयहरूले लेखापरीक्षण</p>	१०७००००

	गराएको र विद्यालय सुधार निर्माण तथा अध्यावधिक विवरण पेश गर्नु पर्ने रू॥	
४७.	EGRP अनुदान: स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरू कक्षा १ देखि ३ सम्म प्रति कक्षा रु ३००० का दरले रु ९००० प्रारम्भिक पढाइ सिप विकासका लागि अनुदान दिने व्यवस्था विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६।७७ मा उल्लेख छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत कक्षागत रूपमा एक सेट सिकाई सामग्री र प्रति विद्यार्थी एक सेट अभ्यास पुस्तिका उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले यस वर्ष पालिका स्थीत ४० विद्यालय लाई प्रारम्भिक पढाइ सिप विकास प्याकेज कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि रु ३६००००। अनुदान निकासी दिएकोमा १५ विद्यालयले कक्षागत रूपमा एक सेट सिकाई सामग्री र प्रति विद्यार्थी एक सेट अभ्यास पुस्तिका उपलब्ध गराएको प्रमाण स्थानीय निकायमा उपलब्ध गराएका छैनन। गत विगत देखि नै विद्यालयहरूले EGRP अनुदान निकासी लिनै गरेको तर सो को प्रमाण उपलब्ध नगराएको कारण विद्यालयले गरेको खर्च रकममा पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता मा असर परेको र यो वर्ष समेत खर्चलाई पुष्ट्याई गर्ने कागजात,प्रमाण वेगर खर्च लेखेको कारण उक्त अनुदान निकासी दिन मिल्ने देखिदैन। अत अनुदान रकम र आन्तरिक स्रोत बाट भएको खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनको लागि सबै विद्यालयले खर्चको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू	१३५०००
४८.	कक्षा ८ को परीक्षा संचालन: स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूमा कक्षा ८ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु २०० अनुदान दिने व्यवस्था विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६।७७ को क्रियाकलाप न.२.७.१३.८ मा उल्लेख छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार कक्षा ८ मा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्या २८२ जना रहेको र सोहि अनुरूप पालिकाले प्रति विद्यार्थी रु २०० का दरले रु ५६४०० खर्च लेख्नुपर्नेमा विभिन्न मितिमा कक्षा ८ को परीक्षा संचालन वापत रु २०२३१३ खर्च लेखेको पाइयो। निर्देशिकामा तोकिएको दर भन्दा वढी लेखिएको खर्च असुल गर्नुपर्ने रू	६६८८
४९.	ल्याव व्यवस्थापन अनुदान: प्राविधिक धारका विद्यालय संचालनका लागि ल्याव व्यवस्थापन अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको क्रियाकलाप नं ११.३.२०.५.मा उल्लेख छ। शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट छनोट भएका र प्राविधिक धार संचालनका लागि स्थानीय तहबाट अनुमति प्राप्त गरेका विद्यालयलाई मात्र सो अनुदान उपलब्ध हुने व्यवस्था अनुरूप मंगला मा.वि.ले पशु तथा कृषि विज्ञान ल्याव व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु २६ लाख मिति २०७७।३।३१ गो.भौ.न.४१ बाट अनुदान निकासी प्राप्त गरेको देखिन्छ। लेखापरीक्षणको क्रममा स्थलगत निरीक्षण गर्दा ल्याव व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रगती शुन्य रहेको पाइयो। तसर्थ उक्त रकमको वरावरको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, कूल लागतको अनुगमन मुल्याङ्कन, सामाजिक परिक्षण तथा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने देखिएको रू	२६०००००
५०.	स्यानीटरी प्याड: कार्यालयले सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानीटरी प्याड वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत खरिद गरेका स्यानीटरीप्याड र गत आ.व मा नै वितरण गरिसक्नुपर्नेमा लेखापरीक्षणको अवधिसम्ममा पनि रु.४५९९७५।०० मूल्यको स्यानीटरी प्याड विद्यालयमा वितरण नभई कार्यालयको स्टोरमा रहेको पाइयो। गत आ.व मा जस्तै यस आर्थिक वर्षमा पनि सोही शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने र अघिल्लो वर्षको मौज्जाता बाँकी वितरण भईनसकेको अवस्थामा यस वर्ष पनि खरिद गर्न बजेट विनियोजन गर्नु औचित्यपूर्ण देखिदैन। कार्यालयले विद्यालयको लागि वितरण गर्ने भनी खरिद गरेका सामग्री यथाशिघ्र वितरण गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
५१.	पोशाक भत्ता: नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७४।१।२१ को निर्णयअनुसार सबै निकायमा एकरूपता कायम हुने गरी स्वीकृत दरबन्दीभित्र करारमा रहेका व्यक्तिहरूलाई मात्र आर्थिक वर्ष ०७४।७५ बाट लागु हुने गरी सालबसाली रूपमा एक (१) पटक चैत्र महिनामा पोशाक भत्ता निजामति कर्मचारिले सरह उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा नेपाल सरकार सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले मिति २०७४।१।२५ गते परिपत्र गरेकोमा पालिकाले स्वास्थ्य तर्फ स्वीकृत दरबन्दी भन्दा बाहिरका ४ जना कर्मचारी राखि पोशाक भत्ता वापत रु ४००००। भुक्तानी	४००००

	गरी खर्च लेखेको छ। उक्त रकम असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु																																																																			
५२.	<p>गैरआवासिय छात्रवृत्ति: २०७६।२।६-स्थानीय तह अन्तर्गत संचालित सामुदायिक विद्यालयहरूमा IEMIS मा प्रविष्ट तथ्यांकलाई विद्यालयबाट प्रमाणित गराई कक्षा १-८ सम्मका छात्रा र कक्षा १-८ सम्मका दलित छात्रले प्रति विद्यार्थी रु ४०० का दरले छात्रवृत्ति पाउने व्यवस्था विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६।७७ क्रियाकलाप न.७.२.१.१मा उल्लेख छ। गाउँपालिकाबाट देहायवमोजिमका विद्यालयहरूमा IEMIS मा उल्लेखित विद्यार्थी संख्या भन्दा बढी राखि छात्रवृत्ति वितरण गरी खर्च लेखेको पाइयो। प्रमाणीत विद्यार्थी संख्या भन्दा बढी वितरण गरि खर्च लेखेको रकम असुल गर्नुपर्ने रु</p>	८८००																																																																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>विद्यालयको नाम</th> <th>भएको विद्यार्थी संख्या</th> <th>हुनुपर्ने विद्यार्थी संख्या</th> <th>फरक</th> <th>बढी रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>शिद्ध शान्ती मा.वि</td> <td>१९</td> <td>१२</td> <td>७</td> <td>२८००</td> </tr> <tr> <td>शिसुकल्याण मा.वि(अन्य)</td> <td>३२</td> <td>२५</td> <td>७</td> <td>२८००</td> </tr> <tr> <td>शिसुकल्याण मा.वि(दलित)</td> <td>३०</td> <td>२२</td> <td>८</td> <td>३२००</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>८८००</td> </tr> </tbody> </table>	विद्यालयको नाम	भएको विद्यार्थी संख्या	हुनुपर्ने विद्यार्थी संख्या	फरक	बढी रकम	शिद्ध शान्ती मा.वि	१९	१२	७	२८००	शिसुकल्याण मा.वि(अन्य)	३२	२५	७	२८००	शिसुकल्याण मा.वि(दलित)	३०	२२	८	३२००	जम्मा				८८००																																										
विद्यालयको नाम	भएको विद्यार्थी संख्या	हुनुपर्ने विद्यार्थी संख्या	फरक	बढी रकम																																																																
शिद्ध शान्ती मा.वि	१९	१२	७	२८००																																																																
शिसुकल्याण मा.वि(अन्य)	३२	२५	७	२८००																																																																
शिसुकल्याण मा.वि(दलित)	३०	२२	८	३२००																																																																
जम्मा				८८००																																																																
५३.	<p>जिन्सी दाखिला: आर्थिक कार्यविधि ऐन,२०५५को दफा १३ मा जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगदीको हकमा सोही दिन वा त्यसको भोलिपल्ट र जिन्सी मालसामान भए त्यसको ७ दिनभित्र यथास्थानमा दाखिला गरी स्रेस्ता खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अन्तर्गत विभिन्न विद्यालयलाई पुस्तकालय व्यवस्थापन अनुदान शिर्षकमा अनुदान उपलब्ध गराई खर्च लेखेको छ। अनुदान रकम प्राप्त पश्चात सामान खरिद गरेको विल भरपाई पेश भएकोमा उक्त मालसामान सम्बन्धित विद्यालयको जिन्सी खातामा दाखिला गरिएको प्रमाण पालिकाबाट पेश हुन सकेन। जिन्सी दाखिला नगरी सामान प्रयोगमा ल्याउँदा जिन्सी सामग्रीको टुटफुट, हानि नोकसानी संरक्षण, सम्बर्द्धन नभई दुरुपयोग हुनसक्ने सम्भावना रहने हुँदा विद्यालयले जिन्सी दाखिला गरेको प्रमाण पालिकाले पेश गर्नुपर्ने रु..</p>	१३०००००																																																																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>विद्यालयको नाम</th> <th>अनुदान शिर्षक</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>जनआवाज आ.वि</td> <td>पुस्तकालय व्यवस्थापन अनुदान</td> <td>६५००००</td> </tr> <tr> <td>शारदा आ.वि</td> <td>पुस्तकालय व्यवस्थापन अनुदान</td> <td>६५००००</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td></td> <td>१३०००००</td> </tr> </tbody> </table>	विद्यालयको नाम	अनुदान शिर्षक	रकम	जनआवाज आ.वि	पुस्तकालय व्यवस्थापन अनुदान	६५००००	शारदा आ.वि	पुस्तकालय व्यवस्थापन अनुदान	६५००००	जम्मा		१३०००००																																																							
विद्यालयको नाम	अनुदान शिर्षक	रकम																																																																		
जनआवाज आ.वि	पुस्तकालय व्यवस्थापन अनुदान	६५००००																																																																		
शारदा आ.वि	पुस्तकालय व्यवस्थापन अनुदान	६५००००																																																																		
जम्मा		१३०००००																																																																		
५४.	<p>विद्यार्थी शिक्षक अनुपात: पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिकामा सञ्चालनमा रहेका ३१ विद्यालयहरूको शिक्षक पदपुर्ती तथा विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको छ।</p>																																																																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>सि.न.</th> <th>विद्यालयको नाम</th> <th>शिक्षक दरबन्दी</th> <th>पदपुर्ती</th> <th>पदपुर्ती मध्ये करार</th> <th>विद्यार्थी संख्या</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>जनसहयोग आधारभूत विद्यालय</td> <td>२</td> <td>२</td> <td>२</td> <td>१३</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>किसानी आधारभूत विद्यालय</td> <td>४</td> <td>४</td> <td>२</td> <td>१२७</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>शारदा आधारभूत विद्यालय टिकावाड</td> <td>३</td> <td>३</td> <td>१</td> <td>४४</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>जनश्रम आधारभूत विद्यालय धारा</td> <td>३</td> <td>३</td> <td>१</td> <td>११</td> </tr> <tr> <td>५</td> <td>भारती आधारभूत विद्यालय नेटा</td> <td>४</td> <td>४</td> <td>१</td> <td>४०</td> </tr> <tr> <td>६</td> <td>बिष्णुराष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय किमचौर</td> <td>५</td> <td>५</td> <td>४</td> <td>८७</td> </tr> <tr> <td>७</td> <td>शारदा आधारभूत विद्यालय छिस्वाड</td> <td>४</td> <td>४</td> <td>०</td> <td>१३०</td> </tr> <tr> <td>८</td> <td>शिसुकल्याण मा वि अर्मन</td> <td>१२</td> <td>१२</td> <td>३</td> <td>१४३</td> </tr> <tr> <td>९</td> <td>जनकल्याण आधारभूत विद्यालय</td> <td>३</td> <td>३</td> <td>१</td> <td>१७</td> </tr> <tr> <td>१०</td> <td>सिर्जना आधारभूत विद्यालय पाँखु</td> <td>२</td> <td>२</td> <td>१</td> <td>२३</td> </tr> </tbody> </table>	सि.न.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी	पदपुर्ती	पदपुर्ती मध्ये करार	विद्यार्थी संख्या	१	जनसहयोग आधारभूत विद्यालय	२	२	२	१३	२	किसानी आधारभूत विद्यालय	४	४	२	१२७	३	शारदा आधारभूत विद्यालय टिकावाड	३	३	१	४४	४	जनश्रम आधारभूत विद्यालय धारा	३	३	१	११	५	भारती आधारभूत विद्यालय नेटा	४	४	१	४०	६	बिष्णुराष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय किमचौर	५	५	४	८७	७	शारदा आधारभूत विद्यालय छिस्वाड	४	४	०	१३०	८	शिसुकल्याण मा वि अर्मन	१२	१२	३	१४३	९	जनकल्याण आधारभूत विद्यालय	३	३	१	१७	१०	सिर्जना आधारभूत विद्यालय पाँखु	२	२	१	२३	
सि.न.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी	पदपुर्ती	पदपुर्ती मध्ये करार	विद्यार्थी संख्या																																																															
१	जनसहयोग आधारभूत विद्यालय	२	२	२	१३																																																															
२	किसानी आधारभूत विद्यालय	४	४	२	१२७																																																															
३	शारदा आधारभूत विद्यालय टिकावाड	३	३	१	४४																																																															
४	जनश्रम आधारभूत विद्यालय धारा	३	३	१	११																																																															
५	भारती आधारभूत विद्यालय नेटा	४	४	१	४०																																																															
६	बिष्णुराष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय किमचौर	५	५	४	८७																																																															
७	शारदा आधारभूत विद्यालय छिस्वाड	४	४	०	१३०																																																															
८	शिसुकल्याण मा वि अर्मन	१२	१२	३	१४३																																																															
९	जनकल्याण आधारभूत विद्यालय	३	३	१	१७																																																															
१०	सिर्जना आधारभूत विद्यालय पाँखु	२	२	१	२३																																																															

११	प्रभात आधारभूत विद्यालय सिमलचौर	४	४	२	४५
१२	ज्ञानोदय आधारभूत विद्यालय रणबाड	३	३	१	४४
१३	विकास आधारभूत विद्यालय सल्यान	२	२	१	२०
१४	जानकी आधारभूत विद्यालय	३	३	०	२६
१५	त्रिभूवन मंगला माध्यमिक विद्यालय	८	८	४	१८१
१६	मंगला माध्यमिक विद्यालय	१८	१८	०	३४९
१७	प्रगती आधारभूत विद्यालय	३	३	२	१५
१८	बालकल्याण आधारभूत विद्यालय	०	०	०	१७
१९	विकास आधारभूत विद्यालय लरेनी	०	०	०	३९०
२०	थाईबाङ्ग आधारभूत विद्यालय	५	५	२	१०
२१	मनकामना आधारभूत विद्यालय	२	२	०	३१
२२	जनआवाज आधारभूत विद्यालय	४	४	२	१२४
२३	शिद्धशान्ति माध्यमिक विद्यालय	८	८	४	५१
२४	नरसिंह आधारभूत विद्यालय	३	३	२	९२
२५	राष्ट्रियजनजागृति मा विद्यालय	९	९	२	३३
२६	बालोदय आधारभूत विद्यालय	६	६	१	२४
२७	दीपशिखा माध्यमिक विद्यालय	१६	१६	३	१७
२८	गुप्तेश्वर आधारभूत विद्यालय	२	२	१	६९
२९	महेन्द्ररत्न मा.वि	२०	२०	९	१९
३०	जनता आधारभूत विद्यालय	१	१	१	२५
३१	पखेर आधारभूत विद्यालय	१	१	१	३१
३२	पुन्यजन आधारभूत विद्यालय	३	३	१	७८
३३	मण्डली आधारभूत विद्यालय	२	२	२	३९
३४	विश्वज्योति आधारभूत विद्यालय	३	३	२	८६
३५	जनप्रिय आधारभूत विद्यालय खर्क	४	४	२	१०६
३६	जनप्रिय आधारभूत विद्यालय बुकेनी	३	३	२	६५
३७	अरनिको आधारभूत विद्यालय	५	५	५	१७१
३८	दुर्गा आधारभूत विद्यालय	२	२	१	५७
३९	महेन्द्ररत्न आधारभूत विद्यालय	५	५	१	२३१
४०	शिवालय आधारभूत विद्यालय	३	३	३	१८
जम्मा		१९०	१९०	७३	३०९९

यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय अनुसार रहेका छन्।

- सि.न.१८ र १९ क्रमशः बाल कल्याण आ.वि र विकास आ.वि मा पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार शिक्षकको दरबन्दी तथा पदपूर्ती शुन्य रहेको छ भने विद्यार्थी संख्या क्रमशः १७ र ३९० जना रहेको पाइयो। विद्यालयमा एकजना पनि शिक्षक नहुनुले यसको वास्तविकता एकिन गर्न सकिएन।

त्यस्तै गरी सि.न.३० को जनता आ.वि मा शिक्षकको पदपूर्ती संख्या १ र विद्यार्थी संख्या २५ जना रहेको र सि.न.३१ पखेर आ.वि.मा शिक्षकको पदपूर्ती संख्या १ र विद्यार्थी संख्या ३१ जना रहेका छन्। यसरी न्युन शिक्षक पदपूर्ती भएका विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या र शिक्षकको अनुपात निकाली भौतिक दुरी तथा सम्भावनाको आधारमा विद्यालयलाई एक आपसमा मर्ज गर्ने तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ।

५५. उपभोक्ताको योगदान नरहेको: १०।२०७६।१०।८- साना तथा आधुनिक सिँचाई कार्यक्रम संचालन कार्यविधि,

	२०७५ को परिच्छेद ३ को दफा ४ मा कम्तीमा १५% योगदान लाभग्राहीको हनुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले प्लास्टिक पोखरी निर्माण कार्यका लागी लाभग्राहीलाई रु४९५००२।०० शतप्रतिशत अनुदान दिएको पाईयो। अतःलाभग्राहीको योगदान कम भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु	७४२५०																
५६.	अनुपातिक कट्टी – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ। जस अनुसार दुई कोठे भवन निर्माण कार्य, दुई कोठे निर्माण उपभोक्ता समिति मार्फत गराउँदा उपभोक्ता समितिले ३२.९९ र ६७.९९ प्रतिशत (१६०००००) पालिकाले व्यहार्ने अंश उल्लेख गरी रु २३९३६३३। को सम्झौता भएको देखिन्छ। निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दा रु २२२८८८३ को मात्र मूल्यांकन भएको अवस्थामा अनुपातिक कट्टी नगरी पुरै रकम भुक्तानी दिएको पाईयो। तसर्थ आनुपातिक कट्टी नगरेको रकम असुल हुनुपर्ने रु.	५६६४२																
५७.	रितपूर्वकको कर विजक: मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका फर्मसँग तोकीएको ढाँचाको कर विजक लिई खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले निम्न निर्माण व्यवसायी रकम भुक्तानी गरेकोमा निर्माण व्यवसायीले जारी गरेको कर विजक न. हातले लेखेको र दुइवटा नं भएकोले उक्त वील रकममा भुक्तानी भएको मु अ कर रु ४९२७८५। को सम्बन्धित आन्तरिक राश्वज कार्यालयबाट जारी भएको कर समायोजनको प्रमाण पेश हुनुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु..	७५००३																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>निर्माण व्यवसायी/विक्रेता</th> <th>विजक न र मिति</th> <th>मु अ कर रकम</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>वि.पी.साइन्टिफिक ट्रेड प्रा.लि</td> <td>३०९,२०७७/३/२९</td> <td>३४८९५</td> <td>मिति र परिमाणमा केरमेट भएको</td> </tr> <tr> <td>श्री कृष्ण मेशिनरी स्टोर्स</td> <td>५६७, २०७७/३/३०</td> <td>४०९०८</td> <td>मिति र परिमाणमा केरमेट भएको</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">जम्मा</td> <td>७५००३</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	निर्माण व्यवसायी/विक्रेता	विजक न र मिति	मु अ कर रकम	कैफियत	वि.पी.साइन्टिफिक ट्रेड प्रा.लि	३०९,२०७७/३/२९	३४८९५	मिति र परिमाणमा केरमेट भएको	श्री कृष्ण मेशिनरी स्टोर्स	५६७, २०७७/३/३०	४०९०८	मिति र परिमाणमा केरमेट भएको	जम्मा		७५००३		
निर्माण व्यवसायी/विक्रेता	विजक न र मिति	मु अ कर रकम	कैफियत															
वि.पी.साइन्टिफिक ट्रेड प्रा.लि	३०९,२०७७/३/२९	३४८९५	मिति र परिमाणमा केरमेट भएको															
श्री कृष्ण मेशिनरी स्टोर्स	५६७, २०७७/३/३०	४०९०८	मिति र परिमाणमा केरमेट भएको															
जम्मा		७५००३																
	स्वास्थ्य तर्फ:																	
५८.	स्वीकृत दरवन्दी बाहिर करार सेवा: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ को उपदफा (६) मा स्थानीय तहले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सरसफाई सम्बन्धि आदि पदमा बाहेक अन्य पद तथा सेवामा करारवाट पदपूर्ति गर्न नसकिने कानूनी व्यवस्था गरेको छ। संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले २०७४।१२।१४ मा जारी स्थानीय तहमा करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि, २०७४ मा स्वीकृत दरवन्दी भन्दा बाहिर अन्य रुपमा कर्मचारीहरु राखी तलब भत्ता वा पारिश्रमिक भुक्तानी गर्न नमिल्ने र त्यस्तो कार्य प्रचलित कानून विपरित भई भुक्तानी गर्ने पदाधिकारीवाट असुल उपर हुने व्यहोरा उल्लेख छ। कार्यालयले सेवा करारमा राखन नमिल्ने देहायका पदहरुमा करारमा कर्मचारी राखी रु ८३२००० खर्च लेखेको छ। खर्च लेखेको रकम नियमसंगत नदेखिएको रु	८३२०००																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>विवरण</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>अहेव श्री नरमाया थापालाई राखी मासिक रु १६०००। को दरले भुक्तानी</td> <td>२०८०००</td> </tr> <tr> <td>अहेव श्री चन्द्रकली थापालाई मासिक रु १६००० को दरले भुक्तानी</td> <td>२०८०००</td> </tr> <tr> <td>अनमी श्री मायादेवी खराललाई मासिक रु १६००० का दरले भुक्तानी</td> <td>२०८०००</td> </tr> <tr> <td>अहेव श्री कोपिला कडेललाई मासिक रु १६००० का दरले भुक्तानी</td> <td>२०८०००</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">जम्मा</td> <td>८३२०००</td> </tr> </tbody> </table>	विवरण	रकम	अहेव श्री नरमाया थापालाई राखी मासिक रु १६०००। को दरले भुक्तानी	२०८०००	अहेव श्री चन्द्रकली थापालाई मासिक रु १६००० को दरले भुक्तानी	२०८०००	अनमी श्री मायादेवी खराललाई मासिक रु १६००० का दरले भुक्तानी	२०८०००	अहेव श्री कोपिला कडेललाई मासिक रु १६००० का दरले भुक्तानी	२०८०००	जम्मा	८३२०००					
विवरण	रकम																	
अहेव श्री नरमाया थापालाई राखी मासिक रु १६०००। को दरले भुक्तानी	२०८०००																	
अहेव श्री चन्द्रकली थापालाई मासिक रु १६००० को दरले भुक्तानी	२०८०००																	
अनमी श्री मायादेवी खराललाई मासिक रु १६००० का दरले भुक्तानी	२०८०००																	
अहेव श्री कोपिला कडेललाई मासिक रु १६००० का दरले भुक्तानी	२०८०००																	
जम्मा	८३२०००																	
५९.	न्यानो झोला वितरण नभएको: १००।२०७७।३।२५- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६ मा खर्चका प्रमाण सहितको लेखा राख्ने र राख्न लगाउनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत गत आ.व.मा खरिद गरेको न्यानो झोला वितरण नगरी ७५ वटा मौज्जात नै रहेको अवस्थामा पूनः																	

	आ.व.२०७६\७७ मा २९४ वटा रु ७९६ का दरले खरिद गरी कुल रु २९३७२४ खर्च लेखेको पाइयो।वितरणमा ध्यान नदिई खरिदलाई मात्र प्रोत्साहन गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ।झोल खरिद गरी हालसम्म उक्त झोलाहरु वितरण नगरी स्टोरमा रहेकोले वितरणको भर्पाइ पेश गर्नुपर्ने रू...	२९३७२४
६०.	औषधी खरिद: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था भए छ।तर स्थानीय तहले उक्त प्रक्रिया वेगर विभिन्न सप्लायर्सबाट रु २७ लाख ७३ हजारको औषधि सोझै खरिद गरेको छ।यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु त्रिानुसार छन:	
	खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको	
	आपूर्ति हुने औषधि डब्लु.एच.ओ. सटिफाइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति,व्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राखे नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको	
	आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।	
	औषधिको जिन्सी कितावमा आमदानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रूपमा आमदानी बाँध्ने नगरेको,	
	औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको ।	
	तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राखे, तोकिएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राखे तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
६१.	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम: स्थानीय तहमा सुचिकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्युनतम रोजगारी प्रत्याभुत गराउन एवम् सामुदायिक पुर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउन प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ।गाउँपालिकामा यस वर्ष प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत पैदल मार्ग निर्माण र सडक तथा वाटो मर्मत कार्यमा रु १५ लाख २५ हजार खर्च भएको देखिन्छ।प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७५ को दफा २ (ट) मा बेरोजगार व्यक्तिलाई स्थानिय तहको रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत गरी परिचय पत्र वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।कार्यविधिको दफा १३(१) मा रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत बेरोजगार व्यक्तिहरु मध्येबाट निर्देशिकाको दफा २१ को उपदफा (३) वमोजिमको प्रथामिकता क्रममा आधारमा काममा खटाउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ।गाउँपालिकाले बेरोजगार व्यक्तिहरुको सुचि तयार गरि परिचयपत्र वितरण गरेर प्रथामिकताको आधारमा मात्र कामका लागि पारिश्रमिक कार्यक्रममा सहभागी गराउनु पर्नेमा सो गरेको पाइएन।वडाको सिफारिसका आधारमा मात्र कामदारहरु छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको देखिँदा वास्तविक बेरोजगार व्यक्तिहरुले नै रोजगारी प्राप्त गरे भन्ने आधार रहेन।कार्यक्रममा सहभागी कामदारको ज्याला बैकिड प्रणालीबाट भुक्तानी गर्ने अवस्था हुदा हुदै सो नगरी डोर हाजिरीमा नै भर्पाई गरी पालिकाबाट एकमुष्ट रूपमा एक जना व्यक्तिको नाममा रकम निकास भएकाले वितरण गरिएको रकम विश्वसनिय छ भन्न सकिएन।आयोजना सञ्चालन पुर्व स्थानिय तहले प्राविधिक कर्मचारी खटाई प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने र सोको नियमित प्राविधिक सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्नुपर्नेमा कतिपय आयोजनामा प्राविधिक प्रतिवेदन संलग्न भएको छैन।कानुनमा भएको व्यवस्थाको पालना गर्दै सुचिकृत बेरोजगारहरुले रोजगारी पाउने अवस्थाको सृजना गरेर	

	रोजगार व्यवस्थापन सुचना प्रणालीलाई अद्यावधिक गर्दै कामका लागि पारिश्रमिक कार्यक्रमलाई विश्वसनिय तथा प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।																	
६२.	मोविलाइजेशन पेशकी: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ मा आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा पेशकी फछ्यौट गरी सक्नु पर्ने व्यवस्थानुसार भौ नं १३२।२०७६।१२।०७ वाट पोक सातविसे वरजा टोड्के वाटो पिच तथा वावियाचौर भवन निर्माण वापत जुम्ली निर्माण सेवाललाई दिइएको पेशकी रु.५६०७०४।०० नियमानुसार समयमै फछ्यौट गर्नुपर्ने देखिन्छ।																	
६३.	पेशकी बाँकी: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ मा आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा पेशकी फछ्यौट गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था भएकोमा आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा फछ्यौट नभई बाँकी रहेको निम्नानुसार व्यक्ति, उपभोक्ता समिति तथा निर्माण व्यवसायीहरुको नाममा रहेको पेशकी रकम नियमानुसार असूल फछ्यौट गर्नुपर्ने रु...	२१९०००																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>गो भा नं/मिति</th> <th>पेशकी लिनेको नाम</th> <th>वापत</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>४/२०७६/०८/३०</td> <td>मिलन म्याग्दी</td> <td>झोलुङ्गे पुल निर्माण</td> <td>१४४०००</td> </tr> <tr> <td>७८/२०७६/११/०५</td> <td>म्याग्दी खोला नियन्त्रण उपभोक्ता समिती</td> <td>अन्य सार्वजनिक निर्माण</td> <td>७५०००</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>२१९०००</td> </tr> </tbody> </table>	गो भा नं/मिति	पेशकी लिनेको नाम	वापत	रकम	४/२०७६/०८/३०	मिलन म्याग्दी	झोलुङ्गे पुल निर्माण	१४४०००	७८/२०७६/११/०५	म्याग्दी खोला नियन्त्रण उपभोक्ता समिती	अन्य सार्वजनिक निर्माण	७५०००			जम्मा	२१९०००	
गो भा नं/मिति	पेशकी लिनेको नाम	वापत	रकम															
४/२०७६/०८/३०	मिलन म्याग्दी	झोलुङ्गे पुल निर्माण	१४४०००															
७८/२०७६/११/०५	म्याग्दी खोला नियन्त्रण उपभोक्ता समिती	अन्य सार्वजनिक निर्माण	७५०००															
		जम्मा	२१९०००															

अनुसु च १

पालकाको संघतकोषको ववरण

२०७६।०७७

प्रदेश: गण्डकी

(रु हजारमा)

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय					जम्मा आय	खर्च				मौज्दात
			गत वर्षको जिम्मेवारी	संघ तथा प्रदेश अनुदान	राजस्व वाडफाड	आन्तरीक आय	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
			१	२	३	४	५		६ (२+३+४+५)	७	८	९	
१	मंगला गाउँपालिका	म्याग्दी	३५९९९	२५७८१९	४१४२७	४६१८	९३६१७	३९७४८१	१६३०७५	१३०२२६	९६५५६	३८९८५७	४३६२३

बेरुजू बर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७६।७७

अनुसु च २

(रु हजारमा)

सि नं	जिल्ला	स्थानिय तहको नाम	प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियावाट फछ्यौट			वाँकी बेरुजु			अशुल गर्नुपर्ने	वाँकी बेरुजु							
			दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		नियमित गर्नुपर्ने					पेशकी		
			सैदान्तिक	लगति		सैदान्तिक	लगति		सैदान्तिक	लगति			अनिय मत भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना न लएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
१	म्याग्दी	मंगला गाउँपालिका	३७	२९	१३८०७	०	२	१२१४	३७	२७	१२५९३	१८६७	४०३३	६४७४	०	०	१०५०७	०	२१९	२१९

अनुसुची ३

अघावधिक बेरुजु स्थिती

(रु हजारमा)

क्र स	स्थानिय तह	जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	यो वर्षको फछ्यौट	बाकी	यो वर्ष सम्पवाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बाकी बेरुजु
१	मंगला गाउँपालिका	म्याग्दी	१६२६५	१०३१४	५९५१	०	१२५९३	१८५४४